

**«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ**

**«ԱՐԱԳԱԾՈՏՆԻ ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶ» ՊՈԱԿ-Ի
ԻՆՍՏԻՏՈՒՅԻՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ**

Երևան – 2026

ՆԱԽԱԲԱՆ

Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջի (այսուհետ՝ ԱՏՊԲ կամ քոլեջ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումի համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգում և իրականացնում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» (ՈԱԱԿ) հիմնադրամը: Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից: Հավատարմագրման գործընթացն իրականացվել է ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության ֆինանսավորմամբ: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ.....	3
ՄՈՒՀ-Ի ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՀԱՄԱՏԵՔՍԸ.....	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	5
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	14
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	14
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ.....	14
ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	17
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ.....	17
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	19
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	25
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	33
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ	38
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ.....	41
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ.....	43
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	47
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ	50
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	52
ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	56
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ ...	57
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ	59
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	61
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	63
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ	64
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	65

ՄՈՒՀ-ի գործունեությունը և պատմությունը

«Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ը (այսուհետ՝ քոլեջ) հիմնադրվել է 1979 թվականին: ՀՀ Կառավարության 3-ը մարտի 2011 թվականի թիվ 199-Ն որոշմամբ «Թալինի արհեստագործական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ի բազայի հիման վրա վերակազմավորվել է «Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի:

2007 թվականին քոլեջն ընդգրկվել է Եվրոպական Միության բյուջետային աջակցության ծրագրով նախատեսված 12 բազմագործառնության քոլեջների ցանկում:

Քոլեջը գտնվում է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման առաջին շրջափուլում:

ՄՈՒՀ-ի զարգացման ուղղությունները և կրթական ծրագրերը

«Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ն իրականացնում է ՈԱՇ-ի 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին համապատասխան կրթական ծրագրեր՝ հիմք ընդունելով պետական կրթական չափորոշիչները: Քոլեջն ունի լիցենզիա իրականացնելու 3 միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր՝ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ», «Հաշվապահական հաշվառում» և 7 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր՝ «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա», «Յուղի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա», «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում», «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում», «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում /ըստ տեսակների/»:

Ներկայումս քոլեջն իրականացնում է 1 միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր՝ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», և 3 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր՝ «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Յուղի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա»: Նշված բոլոր մասնագիտություններով ուսուցումն իրականացվում է անվճար հիմունքներով և առկա ուսուցման ձևով:

Քոլեջում կրթություն է ստանում 184 ուսանող: Քոլեջում աշխատում է 27 դասախոս, որոնցից 3-ը աշխատում են համատեղությամբ՝ համատեղելով հիմնականում հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ պրակտիկ ոլորտից ներգրավված դասավանդողներ քոլեջում չեն դասավանդում: Դասախոսական կազմից երեքն ունեն միջին մասնագիտական կրթություն, իսկ մնացած ներկայացուցիչներն ունեն բարձրագույն կրթություն:

**ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԱՍՓՈՓՈՒՄ**

«Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման փորձագիտական գնահատումն իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ քոլեջն առաջին անգամ է անցնում ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթաց: Կարևորվել է նաև այն հանգամանքը, որ հաստատությունը կարևոր դերակատարություն ունի Թալին քաղաքի և հարակից համայնքների երիտասարդության մասնագիտական կրթության ապահովման գործում: Քոլեջը տարածաշրջանում հանդիսանում է մասնագիտական կրթություն տրամադրող հիմնական կրթական կենտրոններից մեկը և ապահովում է մասնագիտական կրթության հասանելիությունը համայնքների երիտասարդների համար: Քոլեջի ներքին և արտաքին շահակիցները կարևորում են քոլեջի դերը տարածաշրջանում և ընդհանուր առմամբ կիսում են հաստատության առաքելությունը:

Միննույն ժամանակ, փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ տարածաշրջանի տնտեսական կառուցվածքը որոշակիորեն սահմանափակում է գործատուների հետ համագործակցության հնարավորությունները: Տարածաշրջանում հիմնականում գործում են փոքր և միջին բիզնես իրականացնող կազմակերպություններ և անհատ ձեռնարկատերեր, ինչը դժվարացնում է գործատուների հետ կայուն և համակարգված համագործակցության ձևավորումը: Մարզում առկա է մի շարք միջին մասնագիտական ոլորտների մասնագետների պահանջարկ՝ մասնավորապես հաշվապահների, տեխնիկական մասնագետների, գյուղատնտեսական և շինարարական տեխնիկայի օպերատորների, կարի արտադրության մասնագետների և այլ ուղղություններով: Այնուամենայնիվ, աշխատաշուկայի պահանջների համակարգված ուսումնասիրություն քոլեջի կողմից դեռևս չի իրականացվել, ինչի արդյունքում կրթական ծրագրերի պլանավորումը լիարժեքորեն չի հիմնվում աշխատաշուկայի պահանջների և դիմորդների հետաքրքրությունների վրա:

Հաստատության ռազմավարական զարգացման և կառավարման գործընթացների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջում ձևավորվել են ռազմավարական պլանավորման որոշ նախադրյալներ: Գործում է ռազմավարական ծրագիր և դրա իրականացման պլան-ժամանակացույց, սակայն ռազմավարական ծրագրի և ստորաբաժանումների տարեկան աշխատանքային պլանների միջև կապը դեռևս հստակ չի արտահայտվում: Ռազմավարական նպատակները հիմնականում չունեն չափելի ցուցիչներ, իսկ դրանց իրականացման գնահատումը չի իրականացվում համակարգված ձևով: Այս տեսանկյունից կարևոր է, որ ռազմավարական ծրագիրը դառնա հաստատության գործունեության հիմնական ուղղությունները սահմանող գործիք և փոխկապակցվի ընթացիկ պլանավորման գործընթացների հետ:

Կառավարման համակարգի ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ հաստատությունում գերակշռում է վերնից ներքև ուղղահայաց կառավարման մոդելը, որտեղ որոշումների կայացման գործընթացներում նախաձեռնությունը հիմնականում պատկանում է

ղեկավար կազմին: Թեև կառավարման մարմիններում ներգրավված են դասախոսներ և ուսանողներ, նրանք դեռևս նախաձեռնողական չեն որոշումների կայացման գործընթացում: Նույն իրավիճակն է նաև արտաքին շահակիցների ներգրավվածության դեպքում: Կարիքների վերհանման և շահակիցների հետ երկխոսության համակարգված մեխանիզմներ դեռևս չեն ձևավորվել, ինչն անդրադառնում է կառավարման գործընթացների արդյունավետության վրա:

Հաստատության կառավարման արդյունավետության բարձրացման տեսանկյունից կարևոր նշանակություն ունի նաև որակի ապահովման համակարգի ձևավորումը: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ քոլեջում մշակված են որակի ապահովման քաղաքականության և կանոնակարգերի որոշ փաստաթղթեր, սակայն համակարգը դեռևս գտնվում է ձևավորման փուլում և չի գործում որպես կառավարման և բարելավման գործընթացների հիմնական գործիք: Որակի ապահովման մեխանիզմների լիարժեք ներդրումը կարող է նպաստել հաստատության գործունեության վերաբերյալ տվյալների համակարգված հավաքագրմանը և դրանց հիման վրա կառավարչական որոշումների կայացմանը:

Մասնագիտական կրթական ծրագրերը մշակելիս քոլեջը հիմնականում առաջնորդվում է պետական կրթական չափորոշիչներով և ապահովում է դրանց իրականացումը: Դասախոսական կազմի առկայությունը և առկա ռեսուրսները հնարավորություն են տալիս ապահովել կրթական գործընթացի իրականացումը և կրթական ծրագրերի հիմնական վերջնարդյունքների ձեռքբերումը: Մինևույն ժամանակ, կրթական ծրագրերի վերանայման և բարելավման գործընթացները դեռևս չեն իրականացվում համակարգված ձևով: Կրթական ծրագրերի բովանդակության զարգացումը սահմանափակվում է պետական չափորոշիչների կիրառմամբ, իսկ ծրագրերի տեղայնացման և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխանեցման նախաձեռնությունները դեռևս սահմանափակ են:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև կրթական գործընթացում գործնական բաղադրիչի ուժեղացման անհրաժեշտությունը: Առաջադրանքների և հանձնարարությունների կառուցվածքում գործնական և կիրառական բաղադրիչների ընդլայնումը կարող է նպաստել ուսանողների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Այս գործընթացում կարևոր կարող է լինել նաև գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնումը և ռեսուրսների համատեղ օգտագործումը:

Հետազոտական և վերլուծական կարողությունների ձևավորման գործընթացը ներկայումս քոլեջում համակարգված չէ: Ուսանողների կողմից իրականացվող առաջադրանքները հիմնականում ունեն տեսական բնույթ, իսկ ստեղծագործական և վերլուծական աշխատանքների իրականացումը չի կազմակերպվում համակարգված ձևով: Փորձագիտական խումբը կարևորում է կրթական ծրագրերի շրջանակում ստեղծագործական և վերլուծական առաջադրանքների պլանավորված իրականացումը և համապատասխան առաջադրանքների բազայի ձևավորումը: Մինևույն ժամանակ, հաշվի առնելով կադրային սահմանափակումները, քոլեջը կարող է դիտարկել գործատու մասնագետների ներգրավման

հնարավորությունը ինչպես նաև լավագույն շրջանավարտների ներգրավումը որպես դասավանդողներ:

Ուսանողների աջակցության և կարիերայի ուղղորդման գործընթացների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջում իրականացվում են որոշակի միջոցառումներ ուսանողների մասնագիտական կողմնորոշման և աշխատանքի տեղավորման աջակցման ուղղությամբ: Սակայն շրջանավարտների մասնագիտական հետագծի համակարգված մշտադիտարկում չի իրականացվում, իսկ մասնագիտությամբ զբաղվածության ցուցանիշները շարունակում են մնալ ցածր: Այս տեսանկյունից անհրաժեշտ է զարգացնել գործատուների հետ համագործակցությունը և համակարգված կերպով հետևել շրջանավարտների զբաղվածությանը:

Փորձագիտական խումբը նաև արձանագրում է, որ հաստատության գործունեության թափանցիկությունը և հանրային հաղորդակցությունը դեռևս սահմանափակ են: Քոլեջը ներկայումս տեղեկատվություն է տարածում հիմնականում սոցիալական ցանցերի միջոցով, սակայն պաշտոնական կայքէջի բացակայությունը սահմանափակում է տեղեկատվության հասանելիությունն արտաքին շահակիցների համար: Կայքէջի ստեղծումը կարող է նպաստել ինչպես հրապարակայնության բարձրացմանը, այնպես էլ համագործակցության հնարավորությունների ընդլայնմանը:

Հաստատության ֆինանսական գործունեության ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ քոլեջի բյուջեն հիմնականում ձևավորվում է պետական ֆինանսավորման հաշվին, իսկ արտաբյուջետային միջոցների ձևավորման հնարավորությունները սահմանափակ են: Մինևս ժամանակ հաստատությունն ունի մասնագիտական ներուժ և ռեսուրսներ, որոնք կարող են օգտագործվել կարճաժամկետ կրթական ծրագրերի իրականացման միջոցով լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների ներգրավման համար: Այս գործընթացը կարող է իրականացվել աշխատաշուկայի պահանջների ուսումնասիրության և գործատուների հետ համագործակցության ընդլայնման միջոցով:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հաստատության հետագա զարգացման համար անհրաժեշտ է ուժեղացնել ռազմավարական պլանավորումը, զարգացնել կառավարման և որակի ապահովման համակարգերը, ակտիվացնել շահակիցների ներգրավվածությունը և ապահովել կրթական ծրագրերի ավելի սերտ կապը աշխատաշուկայի պահանջների հետ:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պայմաններին համապատասխան մասնագիտական կրթություն ստանալու հնարավորության ստեղծումը՝ հատկապես անվճար տեղերի միջոցով,
2. գերակա մասնագիտությունների ծրագրերի իրականացումը և դրանց միջոցով տարածաշրջանի արտադրական ոլորտների մասնագետների պատրաստման ներուժը,
3. տարածաշրջանի գործատուների հետ ձևավորված համագործակցային կապերը և նրանց պատրաստակամությունը ուսանողների պրակտիկաների կազմակերպման հարցում,

4. տեղական արտադրական կառույցների ռեսուրսները կրթական գործընթացում ներգրավելու հնարավորությունը՝ ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացման նպատակով:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

1. ռազմավարական պլանավորման, կառավարման և հաշվետվողականության գործընթացների միջև թույլ փոխկապակցվածությունը և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքների համակարգված գնահատման բացակայությունը,
2. տարածաշրջանի աշխատաշուկայի կարիքների և կրթական ծրագրերի պլանավորման միջև համակարգված ուսումնասիրությունների և տվյալների վրա հիմնված որոշումների կայացման մեխանիզմների բացակայությունը,
3. կրթական ծրագրերի բովանդակության և դասավանդման մեթոդների վերջնարդյունահենք պլանավորման սահմանափակ կիրառումը և ծրագրերի պարբերական վերանայման մեխանիզմների բացակայությունը,
4. շրջանավարտների՝ մասնագիտությամբ զբաղվածության ցածր ցուցանիշները և շրջանավարտների հետագծի համակարգված մշտադիտարկման բացակայությունը,
5. դասախոսական կազմի համալրման և երիտասարդացման քաղաքականության բացակայությունը,
6. հետազոտական և վերլուծական կարողությունների զարգացմանը միտված համակարգված գործունեության սահմանափակ կիրառությունն ինչպես դասախոսների, այնպես էլ ուսանողների շրջանում:
7. ֆինանսական սահմանափակ հնարավորությունները և արտաբյուջետային միջոցների ձևավորման մեխանիզմների բացակայությունը:

Խորհրդատվություններ.

Տվյալահենք կառավարում

Ռազմավարական կառավարում և պլանավորում

1. Վերանայել քոլեջի առաքելությունը՝ այն ավելի հստակ կապակցելով իրականացվող կրթական ծրագրերի ուղղությունների և տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների հետ:
2. Սահմանել ռազմավարական նպատակների իրականացման չափերի ցուցիչներ և ակնկալվող արդյունքներ՝ ապահովելու ռազմավարական ծրագրի իրականացման արդյունավետ մշտադիտարկումը և գնահատումը:
3. Իրականացնել տարածաշրջանի աշխատաշուկայի պահանջների և շահակիցների կարիքների պարբերական ուսումնասիրություն՝ դրա հիման վրա վերանայելու և զարգացնելու քոլեջի կրթական ծրագրերի ուղղությունները:
4. Կառավարման խորհրդի նիստերի օրակարգում ներառել քոլեջի զարգացման հարցերի պարբերական քննարկում (առնվազն տարեկան երկու անգամ)՝ հիմնված ուսանողների

հոսքերի, շրջանավարտների զբաղվածության, աշխատաշուկայի պահանջների և ռեսուրսների վերլուծության վրա, և ապահովել, որ այդ քննարկումները հանգեցնեն հստակ որոշումների՝ նոր ծրագրերի ներդրման կամ գործողների վերանայման վերաբերյալ:

Կառավարման կառուցվածք և ստորաբաժանումների համագործակցություն

5. Քոլեջի կազմակերպական կառուցվածքը վերանայել՝ հստակ սահմանելով յուրաքանչյուր աշխատակցի գործառույթները և պատասխանատվության շրջանակը (պաշտոնների անձնագրերի թարմացման միջոցով), ինչպես նաև սահմանել բաժինների միջև համագործակցության մեխանիզմներ (օրինակ՝ պարբերական համատեղ քննարկումներ կամ աշխատանքային հանդիպումներ): Հստակեցնել մեթոդավորումների գործառույթները՝ սահմանելով, որ դրանք պարբերաբար (առնվազն կիսամյակային) քննարկեն կոնկրետ կրթական ծրագրերի բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդները, և ներկայացնեն առաջարկներ ծրագրերի բարելավման վերաբերյալ:

6. Ներդնել պլանավորման և հաշվետվողականության միասնական ձևաչափեր՝ սահմանելով, որ բոլոր ստորաբաժանումները կազմեն տարեկան աշխատանքային պլաններ՝ հստակ նպատակներով և չափելի արդյունքներով, և ներկայացնեն կիսամյակային հաշվետվություններ, որոնք կներառեն ոչ միայն կատարված աշխատանքները, այլ նաև խնդիրների վերլուծություն և բարելավման առաջարկներ:

Տվյալների վրա հիմնված որոշումների կայացում և որակի ապահովում

7. Քոլեջում ձևավորել որակի ապահովման աշխատանքային խումբ՝ ապահովելով գործընթացների ոչ միայն մեկ պատասխանատուի, այլ նաև համապատասխան շահակիցների մասնակցությամբ իրականացումը:

8. Ներդնել որակի ապահովման գործիքներ (օրինակ՝ ուսանողների հարցումներ, պրակտիկայի գնահատում և այլն) և ապահովել դրանց արդյունքների վերլուծությունն ու կիրառումը բարելավման գործողությունների պլանավորման մեջ:

9. Ապահովել, որ ինքնավերլուծության և գնահատման գործընթացների արդյունքները օգտագործվեն կոնկրետ խնդիրների վերհանման և դրանց լուծման ուղղությամբ գործողությունների մշակման համար:

Որակավորումների արժանահավատ շնորհում

Կրթական ծրագրերի բարելավում և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստում

10. Իրականացնել կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծություն՝ ուսումնասիրելով համանման կրթական ծրագրերի լավագույն փորձը և այն տեղայնացնելով՝ հաշվի առնելով քոլեջի ուսուցման պայմանները և տարածաշրջանային աշխատաշուկայի պահանջները:

11. Ուսումնական պլաններում ներդնել ընտրովի և մասնագիտական խորացված մոդուլներ, որոնք կնպաստեն ուսանողների մասնագիտական նեղ կարողությունների զարգացմանը և կրթական ծրագրերի ճկունության բարձրացմանը:

12. Հստակեցնել մոդուլների վերջնարդյունքները՝ սահմանելով դրանց ձեռքբերման չափերի ցուցիչներ, ինչպես նաև համապատասխանեցնելով դասավանդման և գնահատման մեթոդները վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը:

13. Ներդնել կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներ, ներառյալ շահակիցներից հետադարձ կապի պարբերական հավաքագրում՝ կրթական ծրագրերը շարունակաբար բարելավելու և աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխանեցնելու նպատակով:

Գնահատման համակարգ

14. Սահմանել ուսանողների առաջադրանքների և ուսումնառության արդյունքների գնահատման հստակ չափանիշներ և գնահատման ռուբրիկներ, որոնք հնարավորություն կտան հետևել ուսանողների առաջընթացին և ապահովել համակարգված հետադարձ կապ:

15. Վերանայել պետական ավարտական ամփոփիչ քննությունների կառուցվածքը՝ ընդլայնելով գործնական բաղադրիչի բաժինը՝ ուսանողների մասնագիտական հմտությունների և կիրառական կարողությունների առավել համապարփակ գնահատման նպատակով:

Դասախոսական կազմի կարողությունների զարգացում

16. Ներդնել դասախոսական կազմի համալրման և երիտասարդացման քաղաքականություն, որը կնպաստի երիտասարդ մասնագետների ներգրավմանը և մարդկային ռեսուրսների շարունակական զարգացմանը:

17. Ձևավորել կադրային ռեզերվ՝ ապահովելու կրթական ծրագրերի իրականացումը դասախոսների հնարավոր պակասի պայմաններում և նվազեցնելու առանձին դասախոսների արտահոսքի դեպքում կրթական ծրագրերի կայուն իրականացման ռիսկերը:

18. Պլանավորել դասալսումների գործընթացը՝ սահմանելով դրանց պարբերականությունը, պատասխանատուներին և արդյունքների ամփոփման ձևաչափը:

19. Ապահովել դասալսումների և ուսանողների հարցումների արդյունքների համակարգված վերլուծությունը և դրանց կիրառումը վերապատրաստումների և դասավանդման բարելավման գործընթացներում:

20. Պլանավորել դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումները՝ հիմնվելով դասավանդման գործընթացում արձանագրված կարիքների վրա:

21. Ակտիվացնել մեթոդիավորումների դերը դասավանդման գործընթացի մշտադիտարկման և դասախոսների մենթորության գործում:

Գործատուների ներգրավում դասավանդման գործընթացում

22. Ընդլայնել գործատուների և ոլորտի մասնագետների ներգրավումը դասավանդման գործընթացում ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացման նպատակով:

Ռեսուրսների կառավարում

23. Ներդնել նյութատեխնիկական ռեսուրսների պարբերական գնահատման և կարիքների վերհանման մեխանիզմներ:

24. Պլանավորել լաբորատորիաների և մասնագիտական կաբինետների փուլային արդիականացումը՝ հաշվի առնելով կրթական ծրագրերի պահանջները:

25. Ապահովել չօգտագործվող կամ կարգաբերման կարիք ունեցող սարքավորումների գործարկումը:

26. Արդիականացնել գրադարանային ռեսուրսները և զարգացնել էլեկտրոնային տեղեկատվական աղբյուրների հասանելիությունը դասախոսների և ուսանողների համար:

27. Ուսումնասիրել լրացուցիչ ֆինանսավորման աղբյուրների ներգրավման հնարավորությունները՝ ներառյալ դրամաշնորհային ծրագրերին մասնակցությունը:

28. Ընդլայնել վիրտուալ փորձերի և մոդելավորման ծրագրերի կիրառումը ուսումնական գործընթացում:

Երկարաժամկետ զարգացում

Դիմորդների հավաքագրում և աշխատաշուկայի պահանջարկի բավարարում

29. Ակտիվացնել ուսանողների հավաքագրման գործընթացը՝ ներգրավելով դասախոսներին, ուսանողներին և գործատուներին:

30. Վերանայել կրթական ծրագրերի պահանջարկը և ընդունելության ցուցանիշները՝ հաշվի առնելով տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պայմանները և աշխատաշուկայի պահանջները:

Ուսանողների աջակցություն և կարիերա

31. Զարգացնել ուսանողների կարիքների վերհանման մեխանիզմները՝ դրանց հիմքով կրթական միջավայրը բարելավելու նպատակով:

32. Ամրապնդել կարիերայի աջակցության ծառայությունների գործունեությունը՝ ներդնելով շրջանավարտների մասնագիտական հետագծի մշտադիտարկման մեխանիզմներ:

Հետազոտական կարողությունների զարգացում

33. Կրթական ծրագրերի և մոդուլների շրջանակում ներդնել կիրառական հետազոտության տարրեր՝ ուսանողներին տրամադրելով առաջադրանքներ, որոնք հիմնված կլինեն իրական մասնագիտական գործընթացների դիտարկման, տվյալների հավաքագրման, դրանց վերլուծության և բարելավման վերաբերյալ որոշումների կայացման վրա:

34. Սահմանել ուսանողների կողմից իրականացվող հետազոտական առաջադրանքների կատարման միասնական պահանջներ, կառուցվածք և գնահատման չափանիշներ՝ ապահովելու դրանց բովանդակային և վերլուծական բնույթը:

35. Ապահովել հետազոտական և վերլուծական բնույթի առաջադրանքների համաչափ ներառումը բոլոր կրթական ծրագրերում՝ նպաստելով ուսանողների մասնագիտական խնդիրների վերլուծության և լուծման կարողությունների զարգացմանը:

36. Խթանել դասախոսական կազմի մասնակցությունը կիրառական հետազոտական գործունեությանը՝ ստեղծելով համապատասխան խրախուսման մեխանիզմներ և կազմակերպելով մասնագիտական վերապատրաստումներ կիրառական հետազոտության մեթոդաբանության կիրառման ուղղությամբ:

37. Խրախուսել դասախոսների կողմից մեթոդական նյութերի և ձեռնարկների մշակումը՝ նպաստելով ուսումնական գործընթացում հետազոտական մոտեցումների ներդրմանը:

Թափանցիկություն և հաշվետվողականություն

38. Մշակել հաշվետվությունների միասնական ձևաչափ, որը կարտացոլի ոչ միայն իրականացված գործունեությունը, այլև ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակների իրականացման արդյունքները, ձեռքբերումները, խնդիրները և բարելավման քայլերը:

39. Ստեղծել քոլեջի պաշտոնական կայքէջ, որտեղ պարբերաբար կհրապարակվեն քոլեջի գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն, հաշվետվություններ, կրթական ծրագրերի նկարագրություններ և դիմորդների համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝ ապահովելով հաստատության գործունեության թափանցիկությունը:

40. Զարգացնել հասարակության հետ համագործակցության ձևաչափերը՝ կազմակերպելով բաց դասեր, մասնագիտական միջոցառումներ, հանդիպումներ և այլ նախաձեռնություններ, որոնք կնպաստեն գիտելիքների և մասնագիտական արժեքների տարածմանը:

Արտաքին կապեր և գործատուների հետ համագործակցություն

41. Սահմանել արտաքին կապերի և միջազգայնացման զարգացման հստակ ուղղություններ՝ դրանք ներառելով քոլեջի ռազմավարական ծրագրում՝ ձևավորելով այս ոլորտի զարգացման համար չափելի նպատակներ և ցուցիչներ:

42. Հստակեցնել արտաքին կապերի և միջազգայնացման համակարգման պատասխանատվությունը՝ համագործակցության նախաձեռնությունների խթանման և դրանց զարգացման նպատակով:

43. Վերանայել և ընդլայնել գործընկեր կազմակերպությունների շրջանակը, իրականացնել աշխատաշուկայի պարբերական ուսումնասիրություն և ներգրավել նոր գործընկերներ՝ ապահովելու ուսանողների պրակտիկայի կազմակերպման առավել բազմազան և մասնագիտական միջավայր:

44. Մշակել պրակտիկայի բազաների պարբերական գնահատման և վերանայման մեխանիզմներ՝ ապահովելու դրանց համապատասխանությունը կրթական ծրագրերի պահանջներին և նպաստելու ուսանողների գործնական հմտությունների արդյունավետ ձևավորմանը:

45. Ակտիվացնել գործատուների հետ համագործակցությունը՝ նրանց ներգրավելով ոչ միայն պրակտիկաների կազմակերպման, այլ նաև դասավանդման, կրթական ծրագրերի վերանայման և մշտադիտարկման գործընթացներում:

Լեզվական կարողություններ

46. Կատարել դասախոսների, վարչական աշխատողների և ուսանողների օտար լեզուների իմացության մակարդակի գնահատում և դրա հիման վրա պլանավորել լեզվական կարողությունների զարգացմանն ուղղված միջոցառումներ:

Ասյա Միմոնյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

22-ը մայիսի, 2026 թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի¹ կողմից.

Ասյա Միմոնյան՝ մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, Շիրակի պետական համալսարանի դասախոս, փորձագիտական խմբի ղեկավար:

Օլեգ Գևորգյան՝ տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի գիտական, գիտատեխնոլոգիական համագործակցության և արտաքին կապերի գծով տնօրենի տեղակալ, փորձագիտական խմբի անդամ:

Գայանե Համբարձումյան՝ Էջմիածնի Վարդգես Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրեն, փորձագիտական խմբի անդամ:

Անի Շահբազյան՝ Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջի ուսանող, փորձագիտական խմբի ուսանող անդամ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ Քաղաքականության մշակման բաժնի մասնագետ **Մերի Բարսեղյանը:**

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները, այդ թվում՝ համակարգողը, ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջը պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատությունների՝ ինքնավերլուծություն իրականացնելու կարողությունների պակասը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման կարևորությունը՝ ՈԱԱԿ-ը առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել:

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱՎԵՐԼՈՒԹՅՈՒՆԸ

Աշխատաժողովների ընթացքում հավատարմագրվող ուսումնական հաստատություններին ներկայացվել են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈԻ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն:

Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել են նաև միջանկյալ հանդիպումներ:

Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների վերանայված ինքնավերլուծությունը ներկայացվել է 2025 թվականի նոյեմբերի 24-ին: Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության աշխատակիցների՝ ղեկավար կազմի, վարչական, դասախոսական և ուսումնաօժանդակ համակազմի կողմից:

Նախապատրաստական փուլ

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով ՄՈԻՀ-ի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Այնուհետև փորձագիտական խումբն ամփոփել է նախնական գնահատման արդյունքները և կազմել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույց²:

Նախնական այց

2025 թվականի դեկտեմբերի 12-ին առցանց հանդիպում է տեղի ունեցել քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը, փորձագիտական խմբի ղեկավարը և համակարգողը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջի ղեկավար կազմին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել դեկտեմբերի 22-ից 24-ը ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի ղեկավար կազմի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների՝ դասախոսներ, ուսանողներ և շրջանավարտներ, մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Առաջնորդվելով Փորձաքննության իրականացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑ

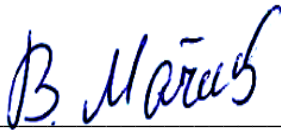
ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, ինչպես նաև դասալսումներ, փաստաթղթերի³ ուսումնասիրություն, ռեսուրսների⁴ դիտարկում և այլն: Փորձագիտական խմբի անդամները նաև մասնագիտական հանդիպումներ են ունեցել քոլեջի կողմից ներկայացված կրթական ծրագրերի պատասխանատուների, դասավանդող դասախոսների և ուսանողների հետ:

Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ: Նախնական զեկույցը տրամադրվել է քոլեջին 2026 թվականի մայիսի 6-ին:

Քոլեջը դիտարկումներ և առարկություններ չի ներկայացրել զեկույցի նախնական տարբերակի վերաբերյալ: Քոլեջի համապատասխան գրությունը ստանալուց հետո փորձագիտական խումբը պատրաստել է զեկույցի վերջնական տարբերակը:

**Փորձագիտական խմբի համակարգող
Մերի Բարսեղյան**

22-ը մայիսի, 2026 թ.

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՌԻՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր

«Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը միջին մասնագիտական կրթություն է իրականացնում ՈԱՇ-ի 4-րդ և 5-րդ մակարդակին համապատասխան: Քոլեջի առաքելությունը սահմանված է 2022-2027 թթ.-ի Ռազմավարական ծրագրում (այսուհետ՝ ՌԾ): Քոլեջի առաքելությունն է գիտելիքի ստեղծումը, փոխանցումը և տարածումը, սովորողների ազգային մտածելակերպի ձևավորումը և նախնական և միջին մասնագիտական կրթությամբ որակյալ մասնագետների պատրաստումը և նրանց մրցունակության բարձրացումը: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջի առաքելության ներկայիս ձևակերպումը չունի հստակ կապ կրթական ծրագրերի ուղղությունների հետ: Միննույն ժամանակ, առաքելության մեջ ընդգրկված ձևակերպումներն ընդհանրական են. օրինակ՝ ռազմավարական ծրագրում չեն հստակեցվում «գիտելիքի ստեղծման» կամ «մրցունակության բարձրացման» մեխանիզմները և դրանցից ակնկալվող արդյունքները: Արդյունքում՝ առաքելությունը բավարար չափով չի ուղղորդում ուսումնական գործընթացը և չի արտացոլում քոլեջի հիմնական դերակատարությունը՝ տարածաշրջանի աշխատաշուկայի համար մասնագետների պատրաստումը:

Քոլեջը շրջանավարտների զբաղվածության և դրա դինամիկայի համակարգված վերլուծություն չի իրականացնում: Առկա տվյալների համադրումը ցույց է տալիս, որ մասնագիտությամբ զբաղվածության ցուցանիշը վերջին տարիներին չի գերազանցել 7%-ը: Աշխատաշուկային շրջանավարտների ինտեգրումը կայուն և դրական միտում չունի, ինչի արդյունքում առաքելությամբ սահմանված՝ մրցունակ մասնագետների պատրաստման արդյունքը լիարժեք չի ապահովվում:

Քոլեջը գործում է Թալին քաղաքում և հանդիսանում է տարածաշրջանի միակ մասնագիտական կրթական հաստատությունը: Սակայն կրթական ծրագրերի պլանավորման, ընդունելության քաղաքականության և աշխատաշուկայի պահանջների միջև համակարգված, փաստաթղթավորված կապ չի ձևավորվել: Ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների պարբերական վերլուծության մեխանիզմներ առկա չեն:

Փորձագիտական այցի ընթացքում արտաքին շահակիցների հետ ունեցած քննարկումներից պարզ դարձավ, որ տարածաշրջանում պահանջարկ կա մի շարք մասնագիտությունների ուղղությամբ (մեխանիզատորներ, ավտոկոռնկավարներ, եռակցողներ, խառատներ, խոհարարներ, գյուղատնտեսության ոլորտի մասնագետներ),

սակայն այս ուղղությամբ կրթական ծրագրեր չեն ներդրվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ գործատուները կարևորում են քոլեջի դերակատարությունը, հեռանկարային են համարում դուրս կրթության ներդրումը և պատրաստակամություն են հայտնում ընդլայնել քոլեջի հետ համագործակցությունը: Հարկ է նշել, որ շահակիցները կարևորում են քոլեջի դերը և պատրաստակամ են համագործակցել քոլեջի հետ կրթական ծրագրերի շրջանակում պրակտիկաների իրականացման և ռեսուրսների համատեղ օգտագործման նպատակով: Այսկերպ, որոշ գործատուներ (դերձակներ, կաթի տեխնոլոգներ) պատրաստ են ընդունելու ուսանողներին իրենց արտադրամասերում՝ աջակցելու ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը:

ՌԾ-ում սահմանված են 10 հիմնախնդիրներ: Նախորդ և գործող ռազմավարական ծրագրերի համադրումից պարզ դարձավ, որ 2017–2022 թթ. և 2022–2027 թթ. ռազմավարական ծրագրերը հիմնականում նույնությամբ կրկնվում են՝ բացառությամբ դուրս կրթության ներդրման վերաբերյալ ավելացված հիմնախնդրի:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ ռազմավարական նպատակները հիմնականում չափելի չեն՝ առանց արդյունքների և ցուցիչների սահմանման (օրինակ՝ շրջանավարտների զբաղվածության աճ, կրթական ծրագրերի կամ ուսանողների թվի դինամիկա): Առկա են նաև ձևակերպումներ, որոնք քոլեջը չի մասնավորեցրել և հիմնավորել, օրինակ միջազգային կրթական համակարգի ակտիվ անդամ դառնալու նպատակադրումը, ինչպես նաև պլանավորված չեն գործողություններ, որոնք կհանգեցնեն նպատակի իրականացմանը: Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ վերջին տասը տարիների ընթացքում միջազգային համագործակցության նախաձեռնություններ և արդյունքներ չեն արձանագրվել:

Անդրադառնալով ռազմավարական ծրագրի գնահատմանը՝ հարկ է նշել, որ ՌԾ-ն ունի պլան-ժամանակացույց, որտեղ հիմնախնդիրները բաշխված են՝ ըստ տարիների, սակայն գործողությունների հերթականությունը, նպատակային ուղղվածությունը և արդյունքային տրամաբանությունը հստակեցված չեն: Ռազմավարական ծրագրի իրականացման գնահատման ժամկետներ և պատասխանատուներ չեն սահմանվել, և նպատակների իրականացումը սահմանված է ՌԾ ամբողջ ժամանակահատվածի՝ 2022–2027 թթ. համար՝ առանց միջանկյալ գնահատման փուլերի:

Փորձագիտական վերլուծությունները և հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեցին, որ քոլեջում հաշվետվությունները դեռևս չեն բխում ռազմավարական նպատակներից և չեն ապահովում ռազմավարական գնահատման ամբողջական համակարգ:

Դատողություններ: Դրական է, որ քոլեջն ունի ձևակերպված առաքելություն և ռազմավարական ծրագիր, որոնք կարող են ծառայել որպես զարգացման հիմք: Սակայն դրանց ներկայիս ձևակերպումները բավարար չափով չեն արտահայտում հաստատության գործունեության առաջնահերթությունները և դրանց կապը կրթական ծրագրերի հետ:

Առաքելության հստակեցումը և դրա կապը կրթական ծրագրերի ուղղությունների և աշխատաշուկայի պահանջների հետ անհրաժեշտ նախապայման են քոլեջի դերակատարության հստակեցման և զարգացման ուղղությունների կենտրոնացման համար:

Ռազմավարական նպատակների համար չափելի ցուցիչների և ակնկալվող արդյունքների սահմանումը հնարավորություն կտա գնահատել իրականացվող գործողությունների արդյունավետությունը և ապահովել տվյալահենք կառավարման հիմք: Այս համատեքստում նպատակահարմար է սահմանել, օրինակ՝ շրջանավարտների զբաղվածության աճի, նոր կրթական ծրագրերի ներդրման և գործատուների ներգրավվածության ցուցիչներ:

Քոլեջի ռազմավարական պլանավորումը պետք է հիմնվի տարածաշրջանի աշխատաշուկայի և շահակիցների կարիքների պարբերական և համակարգված վերլուծության վրա, ինչը հնարավորություն կտա ճշգրտել կրթական ծրագրերի առաջարկը և բարձրացնել դրանց համապատասխանությունը:

Ռազմավարական ծրագրի արդյունավետ իրականացումը հնարավոր կլինի միայն այն դեպքում, երբ դրա նպատակները, գործողությունները և հաշվետվողականության մեխանիզմները փոխկապակցվեն, սահմանվեն միջանկյալ գնահատման փուլեր, ցուցիչներ և պատասխանատուներ:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը կարևոր նշանակություն ունի Արագածոտնի մարզում աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան մասնագետների պատրաստման գործում, ներքին և արտաքին շահակիցները կարևորում են քոլեջի դերը, հաստատությունը նախաձեռնել է ռազմավարական զարգացման ծրագրի մշակումը, ձևավորել է ՌԾ իրականացման պլան-ժամանակացույց՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 1-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառույթն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր

ԱՏՊԲ կառավարումն իրականացվում է միանձնյա և կոլեգիալ կառավարման սկզբունքների զուգորդմամբ, որտեղ կառավարման բարձրագույն մարմինը Կառավարման Խորհուրդն է: Այն գործում է հինգ տարի ժամկետով և բաղկացած է 11 անդամից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Կառավարման խորհրդի անդամները քոլեջի

զարգացումը տեսնում են կրթական ծրագրերի նոր ուղղությունների ներդրման համատեքստում, մասնավորապես տեխնիկական ոլորտներում, որտեղ կարիք կա գյուղատնտեսական և շինարարական տեխնիկայի օպերատորների, խառատների և այլ մասնագետների: Այնուամենայնիվ, քուլեջի զարգացման հետագա ուղղությունների քննարկումը Կառավարման խորհրդում չի դարձել մշտական պրակտիկա, քանի որ քուլեջը դեռևս չի ցուցաբերել բավարար նախաձեռնողականություն այս հարցում: Նույն խնդիրն է նաև գործատուների հետ համագործակցության դեպքում, որտեղ բացակայում են հաճախակի և համակարգված քննարկման հարթակները: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջը դեռևս համակարգային կերպով չի ուսումնասիրում Թալինի և հարակից շրջանների կարիքները աշխատաշուկայի պահանջարկը բավարարելու նպատակով:

Դասախոսական և ուսանողական համակազմերն ընդգրկված են կառավարման խորհրդում: Մանկավարժական խորհրդում ներգրավված են բոլոր դասախոսները: Տնօրինական խորհրդում (տնօրենին առընթեր խորհրդակցական մարմին, որը ղեկավարում է ի պաշտոնե տնօրենը) ներգրավված է ստորաբաժանումների ղեկավար կազմը: Քուլեջում գործում է նաև ուսումնամեթոդական խորհուրդը, որը ղեկավարում է ուսումնական գծով փոխտնօրենը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ խորհուրդներում ներգրավված ուսանողները և դասախոսները նախաձեռնողականություն չեն ցուցաբերում կարիքների վերհանման և լուծումներ գտնելու հարցում: Որոշումների կայացման նախաձեռնությունը, այդ թվում կարիքների վերհանման տեսանկյունից, հիմնականում իրականացվում է քուլեջի ղեկավար կազմի կողմից:

ՄՈՒՀ-ի գործառնական կառավարումն իրականացնում է տնօրենը: Քուլեջում վերջին տարիներին կառուցվածքային էական փոփոխություններ չեն իրականացվել, այդուհանդերձ քուլեջում առկա են գործող հաստիքների համալրման խնդիրներ, որոնք հիմնականում պայմանավորված են ֆինանսական միջոցների սղության հետ: Այսպես, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ 2025-2026 ուսումնական տարում քուլեջն ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացի իրականացման անհրաժեշտությամբ պայմանավորված համալրել է որակի ապահովման պատասխանատուի հաստիքը, սակայն կառուցվածքային գծապատկերում վերջինս արտահայտված չէ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջում ուսանողների պրակտիկայի կազմակերպման գործընթացը նույնպես հստակ կանոնակարգված չէ, ներկայումս պրակտիկայի կազմակերպումն ու վերահսկողությունն իրականացնում են արտադրական ուսուցման վարպետը կամ կուրսդեկը, որոնք հիմնականում պատասխանատու չեն միայն պրակտիկայի գործընթացի համար, ունեն այլ գործառույթներ: Ըստ այդմ, քուլեջը նաև պրակտիկայի վարիչի հաստիքի համալրման կարիք ունի: Քուլեջում որպես կառուցվածքային ստորաբաժանում առկա է նաև Ուսումնական մաս, որի ղեկավարի հաստիքը նույնպես համալրված չէ, այդ պարտականությունները կատարում է ուսումնական գծով փոխտնօրենը:

ՄՈՒՀ-ի կազմակերպական կառուցվածքում ներկայացված են ստորաբաժանումների միջև կապերը, սակայն հարկ է նշել, որ այն արտահայտում է ուղղահայաց կառավարման մոդել, բոլոր ստորաբաժանումներին հիմնականում վերադաս է տնօրենը: Քուլեջում գործում է

3 մեթոդական միավորում՝ «Մասնագիտական առարկաների և մոդուլների», «Բնագիտամաթեմատիկական առարկաների», «Հումանիտար առարկաների», որոնք ղեկավարում են մեթոդմիավորման նախագահները: Այդուհանդերձ, մեթոդմիավորումների աշխատանքը հստակ բաշխված չէ, օրինակ՝ «Մասնագիտական առարկաների և մոդուլների» մեթոդմիավորման կազմում ներառված են բոլոր ՄԿԾ-երի հատուկ և մասնագիտական մոդուլները, սակայն աշխատանքների ներքին բաշխում կամ պրոֆիլավորում ըստ ՄԿԾ-ների ուղղությունների չի իրականացվում, մասնավորապես պասիվ է փոխգործակցությունը նույն ՄԿԾ-ի մոդուլները դասավանդող դասախոսների միջև: Մյուս կողմից ՄԿԾ-ների բարելավման աշխատանքները ի պաշտոնե պետք է իրականացնի ուսումնական գծով փոխտնօրենը, ով նաև հանդիսանում է մեթոդմիավորումների աշխատանքների ղեկավարը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ մեթոդմիավորումների հիմնական գործառույթը փոխադարձ դասալսումների իրականացումը և դրանց քննարկումն է, որոնց ընթացքում առավելապես ուշադրություն են դարձնում մեթոդի ընտրությանը: Ինչպես մեթոդմիավորումների, այնպես էլ փոխտնօրենի աշխատանքային պլաններում տեսանելի չէ առանձին կրթական ծրագրերի բարելավման աշխատանքների պլանավորումը, որի արդյունքում ՄԿԾ-ների բարելավման աշխատանքները կրում են իրավիճակային բնույթ:

Քուլեջի ֆինանսատնտեսական գործունեության վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ Քուլեջը ներկա փուլում չունի արտաբյուջե, հիմնական մուտքերը գոյանում են պետական բյուջեից անվճար տեղերի համար վճարման հաշվին: Տարածաշրջանի ցածր վճարունակությամբ պայմանավորված քուլեջը չի կարողանում համալրել վճարովի ուսուցմամբ տեղերը: Քուլեջի բյուջեի վերջին երեք տարիների վերլուծությունից պարզ դարձավ, որ ծախսային հոդվածներում 66-67% կազմում է աշխատավարձի ֆոնդը, մնացած մասը բաժին է ընկնում քուլեջի պահպանության և կոմունալ վճարումներին հատկացվող ծախսերին:

Քուլեջի գործունեությունն իրականացվում է ռազմավարական (երկարաժամկետ) և ընթացիկ (տարեկան) պլանավորումներով: Ստորաբաժանումների աշխատանքային պլանները կազմվում են տարեկան, սակայն վերջին երեք տարիներին դրանք գրեթե նույնական են, առկա են կրկնություններ և անհամապատասխանություններ (տարեթվեր, տվյալներ): Պլանավորման փաստաթղթերում տեսանելի չէ ՌԾ-ի իրականացման ընթացքի և աշխատանքային պլանների միջև կապը, ներդրված չեն պլանավորման և հաշվետվողականության միասնական ձևաչափեր: Առանձին ստորբաժանումներ ունեն «Զարգացման ծրագրեր», օրինակ՝ մեթոդմիավորումները, սակայն վերջինս նույնական է բոլոր մեթոդմիավորումների համար: Իսկ «Զարգացման ծրագիրը» չի արտահայտում հեռանկարային պլանավորում, ինչպես օրինակ տվյալ մեթոդմիավորման մեջ ընդգրկված առարկաները/մոդուլները դասավանդող դասախոսների մասնագիտական զարգացման տեսլական, առարկաների/մոդուլների բովանդակային բարելավմանը միտված քայլերի հաջորդականություն և այլ դրույթներ, որոնք անհրաժեշտ են մեթոդմիավորման աշխատանքների բարելավման համար, այլ ներկայացնում է ընթացիկ կատարման համար նախատեսված գործողությունները:

Քուլեջի հաստիքային աշխատողների պարտականությունները և որակավորումների նվազագույն պահանջները սահմանված են պաշտոնների անձնագրերում: Փորձագիտական ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ պաշտոնների անձնագրերում արտահայտված չէ հաշվետվողականությունը: Հաշվետվողականության բաղադրիչը արտահայտված է միայն կարիերայի խորհրդատուի պաշտոնի անձնագրում, մինչդեռ մյուս պաշտոնների դեպքում պատասխանատվության և հաշվետվության շրջանակները հստակեցված չեն:

Այսկերպ, քուլեջում հաշվետվողականության կարգ հստակ սահմանված չէ: Ընդհանուր առմամբ, փորձագիտական վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ կառավարումն իրականացվում է վերնից ներքև ուղղահայաց կառավարմամբ, իսկ հաշվետվողականությունը՝ ներքևից վերև: Ստորաբաժանումների աշխատանքների վերահսկողության և մշտադիտարկման հիմնական մեխանիզմը հաշվետվություններն են: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ ինչպես փաստաթղթային այնպես էլ գործառնական մակարդակներում առկա է հաշվետվողականության համակարգման խնդիրներ, տեսանելի է թերի կամ ֆորմալ հաշվետվողականության իրականացում տարբեր ստորաբաժանումների կողմից: Օրինակ՝ համաձայն մեթոդիավորումների գործունեության կանոնակարգի ուսումնական գծով փոխտնօրենը, ուսումնամեթոդական խորհրդում նա ներկայացնում է մեթոդիավորումների խնդիրներն ու շահերը, իսկ ուսումնական մաս (նույնպես ղեկավարում է փոխտնօրենը) է ներկայացնում հաշվետվողական փաստաթղթերը: Սակայն, այցից պարզ դարձավ, որ մեթոդիավորման նախագահները որպես այդպիսին հաշվետվություն (փաստաթղթավորված) չեն ներկայացնում ուսումնական գծով փոխտնօրենին, հիմնականում աշխատանքների վերաբերյալ զեկուցում են բանավոր կարգով:

Հաշվետվությունների դիտարկումը ցույց է տալիս, որ դրանք հիմնականում ունեն նկարագրողական բնույթ, ամփոփում են կատարված աշխատանքները, վերլուծական չեն, չեն ներկայացնում բարելավման ենթակա կողմերը և այլ խնդիրներ: Օրինակ՝ տնօրենի տարեկան հաշվետվության մեջ հիմնականում ամփոփված են դասախոսների, ուսանողների, շրջանավարտների, ընդունված ուսանողների քանակական տվյալները: Գործընթացների տեսանկյունից ներկայացվում է քուլեջի գլխավոր միջոցառումները և առանցքային տվյալները: ՌԾ-ի իրականացումը որպես այդպիսին չի ընդգրկվում աշխատանքային պլաններում և հաշվետվություններում:

Քուլեջի գործունեության վրա ազդող գործոնների համակարգային ուսումնասիրություն չի կատարվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջն ունի որոշակի պատկերացումներ իր գործունեության վրա ազդող ռիսկերի և խնդիրների վերաբերյալ, սակայն դրանք հիմնավորված չեն ուսումնասիրությունների արդյունքներով: Օրինակ՝ քուլեջը չի իրականացրել աշխատաշուկայի վերլուծություն, այդ իսկ պատճառով լիովին չի տիրապետում Թային քաղաքում և հարակից համայնքներում փոքր և միջին բիզնեսի շրջանակներում հնարավոր աշխատատեղերի և զարգացման ուղղությունների վերաբերյալ տեղեկատվությանը: Այսուհանդերձ, այցից պարզ դարձավ, որ հաշվի է առնվել Միասնական սոցիալական ծառայությունից եկող պահանջարկը օրինակ գերակա մասնագիտության իրականացման ուղղությամբ՝ կաթի, կաթնամթերքի արտադրման ոլորտում: Փորձագիտական

այցից պարզ դարձավ, որ մասնագիտությունն արդեն ներդրվել է, սակայն գործնական պարապմունքների իրականացման համար անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազա քուլեջը դեռևս չունի, նախատեսում է օգտագործել գործատուների ռեսուրսները: Այս փուլում համաձայնություն է ձեռք բերվել տեղի արտադրամասերից մեկի հետ պրակտիկաների կազմակերպման նպատակով:

Ինչ վերաբերում է ներքին գործոններին, ապա փորձագիտական խումբը նշում է, որ քուլեջի համար էական նշանակություն ունի ֆինանսական միջոցների սղությունը, որն անդրադառնում է նաև կառավարման օղակների լիարժեք համալրման և գործարկման վրա: Որպես ներքին գործոններ ՄՈՒՀ-ի գործունեության վրա ազդում են նաև ՄԿԾ-ների ոչ համաչափ զարգացումը և դրանց ոչ լիարժեք համապատասխանեցումն աշխատաշուկայի պահանջներին, ինչպես նաև որակի ապահովման համակարգի դեռևս ձևավորված չլինելը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քուլեջում ձևավորված չէ առկա խնդիրների վերհանման և բացահայտման նպատակով տվյալների հավաքագրման և վերլուծության ներքին մեխանիզմներ: ՄՈՒՀ-ը 2024-2025 ուսումնական տարում իրականացրել է ներքին գնահատում՝ կազմելով համապատասխան տեղեկանք, սակայն վերջինս բովանդակային վերլուծություններ չի պարունակվում, այլ սահմանափակվում է որոշ քանակական տվյալների ներկայացմամբ: Քուլեջում իրականացվել են միայն որոշ հարցումներ, որոնք պարբերական բնույթ չեն կրում: Ներքին և արտաքին գործոնների ուսումնասիրության և ռիսկերի վերհանման համար այլ մշակված գործիքակազմ քուլեջը դեռևս չունի:

Քուլեջում առկա են բազմաթիվ փաստաթղթեր, որոնք ներկայումս չեն արտահայտում քուլեջի գործունեության ուղղությունները և չեն կիրառվում քուլեջի աշխատանքում: Այսպիսով, որոշ պաշտոնների անձնագրերը, «Որակի ապահովման քաղաքականությունը», «Որակի ապահովման կենտրոնի» կանոնակարգը և այլ փաստաթղթեր չեն համապատասխանում քուլեջի ընթացիկ գործունեությանը:

Քուլեջն ունի ֆեյսբուքյան էջ, որտեղ որոշակիորեն լուսաբանվում են քուլեջի առօրյա գործընթացները, սակայն մասնավորապես քուլեջի ՄԿԾ-ների որակի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակումներ, շրջանավարտների հաջողության պատմություններ չեն հրապարակվում:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քուլեջում գործում է միանձնյա և կուլեգիալ կառավարման մարմինների համակարգ, որն ապահովում է հաստատության ընթացիկ գործունեության իրականացումը: Միևնույն ժամանակ, խումբը գտնում է, որ կառավարման մարմինների ներուժը դեռևս լիարժեք չի օգտագործվում քուլեջի զարգացման ուղղությունների ձևավորման և կարիքների համակարգային վերհանման համար: Կառավարման խորհրդի և այլ կուլեգիալ մարմինների աշխատանքներում նախաձեռնողականության բարձրացումը և դրանց կողմից զարգացման ուղղությունների քննարկումների պարբերական իրականացումը կարող են նպաստել քուլեջի ռազմավարական որոշումների առավել հիմնավորված և երկարաժամկետ զարգացմանը միտված ձևավորմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դասախոսների, ուսանողների և գործատուների ակտիվ մասնակցությունը կարիքների վերհանման և լուծումների առաջարկման գործընթացներին կարող է նպաստել կրթական ծրագրերի զարգացմանը և դրանց համապատասխանեցմանը աշխատաշուկայի պահանջներին: Այդպիսի համագործակցային միջավայրի ձևավորումը հնարավորություն կտա քոլեջին ավելի արդյունավետ արձագանքել արտաքին միջավայրի փոփոխություններին:

Քոլեջի փոքր չափը կարող է պայմանավորել գործառույթների համադրման անհրաժեշտություն, սակայն տվյալ դեպքում կառավարման համակարգում առկա են գործառութային բացեր և չկարգավորված դերաբաշխում: Մասնավորապես, առանցքային գործընթացների (որակի ապահովում, պրակտիկայի կազմակերպում, ուսումնական գործընթացի կառավարում) պատասխանատվությունները հստակ ամրագրված չեն կառուցվածքային մակարդակում, ինչը սահմանափակում է դրանց արդյունավետ իրականացումը: Այդ քայլերը հնարավորություն կտան նաև ավելի արդյունավետ կազմակերպել ուսումնական գործընթացի կարևոր բաղադրիչները, մասնավորապես պրակտիկաների կազմակերպումը և կրթական ծրագրերի կառավարումը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է կառավարման կառուցվածքում ստորաբաժանումների միջև համագործակցության ամրապնդումը: Ներկայումս ձևավորված ուղղահայաց կառավարման մոդելի պայմաններում ստորաբաժանումների միջև հորիզոնական համագործակցության զարգացումը կարող է նպաստել տեղեկատվության արդյունավետ փոխանակմանը և կրթական ծրագրերի բարելավման գործընթացների համակարգմանը: Մասնավորապես մեթոդիավորումների աշխատանքների նպատակային կազմակերպումը և դրանց գործունեության կապը կրթական ծրագրերի զարգացման հետ կարող են ապահովել ծրագրերի բովանդակային բարելավման ավելի համակարգված գործընթաց:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ կրթական ծրագրերի արդյունավետ կառավարումը պահանջում է հստակ պատասխանատվության շրջանակների սահմանում և դրանց համակարգված մշտադիտարկում: Կրթական ծրագրերի զարգացման աշխատանքների պլանավորումը և դրանց իրականացման պատասխանատուների հստակեցումը կարող են նպաստել ծրագրերի բովանդակության շարունակական բարելավմանը և դասախոսների միջև համագործակցության ակտիվացմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև ֆինանսական կայունության ապահովման ուղղությամբ քայլերի իրականացումը: Քոլեջի գործունեության ֆինանսական աղբյուրների դիվերսիֆիկացումը և լրացուցիչ հնարավորությունների որոնումը կարող են նպաստել կառավարման համակարգի արդյունավետության բարձրացմանը և զարգացման նախաձեռնությունների իրականացմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ պլանավորման և հաշվետվողականության գործընթացների միջև հստակ կապի ապահովումը կարևոր պայման է կառավարման արդյունավետության համար: Ռազմավարական ծրագրի, տարեկան պլանների և հաշվետվությունների փոխկապակցումը հնարավորություն կտա գնահատել իրականացվող

գործողությունների արդյունավետությունը և ժամանակին արձագանքել առկա խնդիրներին: Մինևույն ժամանակ, հաշվետվությունների վերլուծական բաղադրիչի ուժեղացումը կարող է նպաստել կառավարման գործընթացներում տվյալների վրա հիմնված որոշումների կայացմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև քոլեջի գործունեության վրա ազդող ներքին և արտաքին գործոնների համակարգային ուսումնասիրությունը: Տարածաշրջանի աշխատաշուկայի, գործատուների կարիքների և կրթական ծրագրերի պահանջարկի պարբերական վերլուծությունը կարող է հիմք հանդիսանալ կառավարչական որոշումների կայացման համար և նպաստել կրթական ծրագրերի բարելավմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև որակի ապահովման համակարգի ձևավորման դերը կառավարման արդյունավետության բարձրացման տեսանկյունից: Որակի ապահովման մեխանիզմների ներդրումը և դրանց միջոցով հաստատության գործունեության տարբեր ուղղությունների վերաբերյալ տվյալների պարբերական հավաքագրումն ու վերլուծությունը հնարավորություն կտան կայացնել ավելի հիմնավորված կառավարչական որոշումներ և նպաստել հաստատության գործունեության շարունակական բարելավմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջի կառավարման համակարգը դեռևս չի ապահովում հաստատության երկարաժամկետ զարգացումը, դասախոսները և ուսանողները նախաձեռնողական չեն իրենց առնչվող որոշումների կայացման գործում, հստակ չէ կրթական ծրագրերի կառավարման գործառնության շրջանակը, հաստատությունը չի իրականացնում իրեն առնչվող գործոնների ուսումնասիրություն, տարածաշրջանի կարիքների վերհանում և գործատուների հետ պարբերական հաղորդակցության միջոցով անհրաժեշտ զարգացման ուղղությունների դուրսբերում, ՊԻԳԲ շրջափուլը չի գործում, չեն հավաքագրվում տվյալներ հաստատության գործունեության ոլորտների, այդ թվում՝ շնորհվող որակավորումների վերաբերյալ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 2-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 2-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար:**

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր

«Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ն իրականացնում է ՈԱՇ-ի 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին համապատասխան կրթական ծրագրեր՝ հիմք ընդունելով

Պետական կրթական չափորոշիչները: Քոլեջն ունի լիցենզիա իրականացնելու 3 միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր՝ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ», «Հաշվապահական հաշվառում» և 7 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր՝ «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա», «Յուղի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա», «Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում», «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում», «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում /ըստ տեսակների/»:

Վերոնշյալ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրերից 3-ը՝ «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Յուղի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա», ՀՀ կառավարության որոշմամբ հաստատվել են որպես առաջնահերթ և կարևոր ոլորտների մասնագիտություններ (այսուհետ՝ գերակա ոլորտ):

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ներկայումս քոլեջն իրականացնում է 1 միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր՝ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», և 3 նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր՝ գերակա ոլորտի շրջանակում՝ «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Յուղի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա»: Նշված բոլոր մասնագիտություններով ուսուցումն իրականացվում է անվճար հիմունքներով և առկա ուսուցման ձևով:

Մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջի դասախոսական կազմը մասնակցել է ՊԿԶ-ների և մոդուլային ծրագրերի մշակմանը: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը չի տեղայնացրել ՊԿԶ-ները, փոփոխություններ չի իրականացրել և փորձել է նույնկերպ իրականացնել չափորոշիչները. դասախոսական կազմի կողմից տեսական և գործնական ժամերի բաշխման, մոդուլների հերթականության վերաբերյալ խնդիրներ չեն առանձնացվել:

Բացի հիմնական հանրակրթական առարկաներից և մասնագիտական մոդուլային ծրագրերից, ուսումնական պլաններում այլ ընտրովի և նախասիրական առարկաներ առկա չեն: Քոլեջը պահուստային և ընտրովի ժամերի հաշվին մասնագիտական նեղ կարողությունների զարգացման ուղղությամբ առարկաներ չի ներդրել: «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» ՄԿԾ-ի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ չնայած կրթական ծրագիրը նպատակաուղղված է ցանցերի համար սպասարկող մասնագետների պատրաստմանը, սակայն քոլեջը կարևորում է նաև ծրագրավորման լեզուներ սովորեցնելը, այսպես օրինակ ուսանողներն ուսումնասիրում են ծրագրավորման լեզուներ HTML, C, C++ և այլն, որոնց համար ժամաքանակը բավական քիչ

է, բայց քուէջի կողմից նման ժամերը ավելացնելու անհրաժեշտություն չի առանձնացվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» ՄԿԾ-ի ուսանողներն ուսումնասիրում են ավելի խորքային Pascal ծրագրավորման լեզուն, որը համեմատաբար քիչ կիրառելի է ներկայումս, սակայն այլ լեզուներին հատկացվող ժամաքանակը դեռևս քիչ է:

Հանրակրթական առարկաները դասավանդվում են 1-ին և 2-րդ կուրսերում, իսկ դրանց զուգահեռ՝ 1-ին տարվանից սկսած ուսանողներն անցնում են մասնագիտական մոդուլներ: Բնագիտական հանրակրթական առարկաներն ընտրվում են ըստ մասնագիտական առանձնահատկությունների՝ համապատասխանեցնելով կրթական ծրագրին: Օրինակ, «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրում որպես առաջնային բնագիտական առարկա դասավանդվում է Ֆիզիկան (110 ժամ), իսկ մնացած բնագիտական առարկաները դասավանդվում են ավելի քիչ ժամաքանակով: «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում» կրթական ծրագրում որպես առաջնային բնագիտական առարկա դասավանդվում է Քիմիան (118 ժամ), իսկ մնացած բնագիտական առարկաները՝ ավելի քիչ ժամաքանակով: Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ հանրակրթական առարկաների դասավանդումը ոչ միշտ է փոխկապակցվում մասնագիտական մոդուլների հետ: Օրինակ, թեև Ֆիզիկայի դասաժամերը բավականին շատ են, դասավանդման ընթացքում օգտագործվում է միայն հանրակրթական դասագիրքը, և դասերը չեն կապվում մասնագիտական մոդուլների հետ՝ գործնական կիրառելիության ավելացման նպատակով: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հանրակրթական գրքերը ոչ բոլորն ունեն, ուսանողին ուսումնառության համար անհրաժեշտ նյութը տրամադրվում է էլեկտրոնային ձևաչափով:

ՊԿԶ-ների հիման վրա յուրաքանչյուր դասընթացի համար կազմվել են Մոդուլային ծրագրեր, թեմատիկ պլաններ: Մոդուլային ծրագրերը համապատասխանում են ՊԿԶ-ին, յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված են կատարման չափանիշները, գնահատման միջոցները, մեթոդաբանությունը և ռեսուրսները, իսկ որոշ մոդուլների համար կան նաև նշված յուրաքանչյուր թեմայի վերջնարդյունքը: Թեմատիկ պլաններում յուրաքանչյուր առարկայի (մոդուլի) համար ավելացրել են առարկայի նպատակը և վերջնարդյունքը: Օրինակ, Արտադրանքի որակի և ստանդարտացման վերահսկում մոդուլի թեմատիկ պլանում նշված է մոդուլի նպատակը, ուսումնառության արդյունքը, համապատասխան թեմաները՝ ըստ արդյունքների և ուսումնառության վերջնարդյունքները:

Ուսումնական պլաններում առկա են պրակտիկայի հետևյալ տեսակները՝ ուսումնական պրակտիկա տեսական ուսուցմամբ, ուսումնական պրակտիկա առանց տեսական ուսուցման և արտադրական /նախաավարտական/ պրակտիկա: Պրակտիկայի բաշխումը ըստ շաբաթների կատարվում է ՊԿԶ-ի համաձայն:

Անդրադառնալով դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների ընտրությանը՝ հարկ է նշել, որ քուէջը չունի դասավանդման մեթոդների ընտրության առանձին քաղաքականություն: Դասախոսներն ազատ են դասավանդման մեթոդ ընտրելու հարցում՝

հաշվի առնելով կրթական ծրագրի առանձնահատկությունները, ինչպես նաև խմբի պատրաստվածության աստիճանը: Քոլեջի կողմից իրականացված դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների համահնչեցման քարտեզագրմամբ առանձնացվել են համապատասխան մեթոդներ, որոնք սակայն չեն տարանջատվել ըստ մոդուլների առանձնահատկությունների: Մեթոդների նույն համախումբը ներկայացված է գրեթե բոլոր կրթական ծրագրերում: Քարտեզագրումների ուսումնասիրությունից և մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ որպես դասավանդման մեթոդներ կիրառվում են մտազրոհը, T-աձև մեթոդը, M-աձև մեթոդը, փոխգործուն նշանների համակարգը, քառափուլ մեթոդը, ռեֆլեքսիան, անհատական աշխատանքը, իսկ որպես ուսումնառության մեթոդներ՝ անատական աշխատանքը, ընկալումը, ունկընդրումը, իմաստավորումը, վարժությունները, գործնական աշխատանքները: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ մեթոդների ընտրությունն ավելի շատ միտված է տեսական գիտելիքների ձեռքբերմանը, քան կարողությունների և հմտությունների ձևավորմանը:

Փորձագիտական հանդիպումների արդյունքում պարզ դարձավ, որ ուսանողների քննադատական, ստեղծագործական և հետազոտական մտքի զարգացման նպատակով պլանավորված հստակ առաջադրանքներ չեն տրամադրվում: Դասախոսը, ըստ անհրաժեշտության, տրամադրում է որոշ առաջադրանքներ, որոնք սակայն հստակորեն չեն փոխկապակցվում վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը՝ շեշտադրելու, թե տվյալ առաջադրանքի կատարումը որ վերջնարդյունքի ձեռքբերմանն է աջակցում: Առաջադրանքների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ չնայած ռեսուրսների սակավությանը՝ դասավանդման գործընթացում գրեթե չեն օգտագործում թվային միջոցներ՝ վիրտուալ փորձեր (հատկապես «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում» կրթական ծրագրի շրջանակներում)՝ լրացնելու ռեսուրսների պակասը: Հարկ է նշել, որ կան նաև լավ փորձի օրինակներ, օրինակ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտության ուսանողները որոշ մասնագիտական մոդուլների դեպքում օգտագործում են Proteus 8 Professional, Atmel Studio ծրագրերը, որոնց կիրառմամբ իրականացնում են դիոդների, տրանզիստորների սիմուլյացիա, ծրագրավորում են միկրոկոնտրոլերներ: Որպես հետազոտական աշխատանքների օրինակներ հանձնարարվում են ռեֆերատներ, որոնք հիմնականում իրենցից ներկայացնում են որևէ թեմայի վերաբերյալ 4-5 էջի սահմաններում տեսական նյութի շարադրում, որը երբեմն կրկնում է նաև ուսումնառության նյութը: Ռեֆերատներն իրականացվում են տարբեր մոդուլների (առարկաների) շրջանակներում օրինակ՝ քիմիա, ֆիզիկա, Հայաստանի աշխարհագրություն, կենսաբանություն, հաղորդակցություն: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ նույն խմբում թեմաները կրկնվում են, որոշակի չափով կրկնվում է նաև նյութի բովանդակությունը: Քոլեջում չկան սահմանված միասնական պահանջներ այդ աշխատանքների կատարման համար, չունեն հստակ կառուցվածք, կատարման չափանիշներ և գնահատման մեխանիզմներ: Քոլեջում կուրսային աշխատանքներ կատարում են միայն «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտության

ուսանողները 3-րդ և 4-րդ կուրսում: Այդ աշխատանքները հիմնականում ներկայացնում են տեսական նյութի շարադրում և չեն պարունակում հետազոտական տարրեր կամ վերլուծություններ: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ տարբեր տարիների կուրսային աշխատանքների թեմաները կրկնվում են, բովանդակությունը նույնպես հաճախ նույնական է: Աշխատանքների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ չկա հստակ տարանջատում 3-րդ և 4-րդ կուրսի ուսանողների կուրսային աշխատանքների թեմաներում և կատարման աշխատանքի տեսանկյունից դրանք ևս նույնն են:

Ներկայացված թեմաների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ դրանք ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանք չեն պահանջում, օրինակ «Համակարգչի կառուցվածքը», «Ի՞նչ է համակարգիչը», «Համակարգչային ցանցերի կառուցվածքը», «Ցանցային սարքավորումներ» և այլն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ թեև քոլեջն ունի «Ակադեմիական ազնվության քաղաքականություն, ընթացակարգ», սակայն քոլեջը չի վարում գրագողությունը կանխելու քաղաքականություն և թեմաները ըստ տարիների կրկնվում են: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն օգտագործում են արհեստական բանականության գործիքները գործնական աշխատանքները իրականացնելիս, ռեֆերատները պատրաստելիս, սակայն քոլեջի կողմից արհեստական բանականության կիրառման հստակ մոտեցումներ ևս առանձնացված չեն:

Քոլեջն ունի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և բողոքարկման կանոնակարգ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ բողոքարկման դեպքեր չեն արձանագրվել: Քոլեջը քարտեզագրել է ՈւԱ-ների գնահատումը, սակայն բոլոր կրթական ծրագրերի համար հիմնականում նշված է թեստային աշխատանքը, հարց ու պատասխանը, գործնական աշխատանքը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսները ուսանողներին գնահատելիս կարևորում են ուսանողների կողմից դասի տեսական մասի վերարտադրությունը, որոշ մասնագիտությունների դեպքում՝ խնդիրների կատարումը, օրինակ՝ Microsoft ծրագրային փաթեթի օգտագործումը: Հանրակրթական առարկաների դեպքում բանավոր հարցումից բացի ուսանողները գրում են թեմատիկ և կիսամյակային գրավոր աշխատանքներ: Մոդուլների դեպքում առաջնորդվում են ՊԿԶ-ի մոդուլային ծրագրում նշված գնահատման միջոցներով: Մոդուլների գնահատումը հիմնականում իրականացնում են գնահատման թերթիկների միջոցով: Մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ գնահատման ռուբրիկներ քոլեջի կողմից չեն առանձնացվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսներն ապահովում են անհրաժեշտ հետադարձ կապ ուսանողներին՝ պատասխանելով նրանց հարցերին, ուղղորդելով անհատական աշխատանքների իրականացման հարցում:

Քոլեջում ուսանողները 2-րդ կուրսում հանձնում են հանրակրթական առարկաների քննություններ՝ մաթեմատիկա, հայոց լեզու և հայ գրականություն, հայոց պատմություն, ֆիզկուլտուրա: Քննական տոմսերը կազմվում են նախորդ տարվա 12-րդ դասարանի ավարտական քննությունների քննական թեստերի հիման վրա: Մասնագիտական մոդուլների դեպքում անցկացնում են ընթացիկ քննություններ: «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և

համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանում առկա է մեկ հանրագումարային քննություն 2-րդ կուրսում՝ Համակարգիչների կառուցվածքը, Ալգորիթմներ ուղղությունից: Քննական տոմսի հարցերից երկուսը տեսական են, իսկ մեկը՝ գործնական:

«Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանում առկա է մեկ հանրագումարային քննություն 3-րդ կուրսում՝ Տրակտորների ընդհանուր կառուցվածքը, Փականագործական աշխատանքների հմտություններ: Քննական տոմսը կազմված է 4 տեսական հարցից: «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրի դեպքում 3-րդ կուրսում՝ Ընդհանուր մասնագիտական մոդուլներից:

Անդրադառնալով պրակտիկաներին՝ հարկ է նշել, որ տեսական և առանց տեսական ուսուցման ուսումնական պրակտիկաները բոլոր մասնագիտությունների համար անցկացվում են քոլեջում, իսկ ավարտական կուրսում առկա արտադրական պրակտիկան՝ գործատուների համապատասխան բազայում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի ուսանողներն ուսումնական պրակտիկայի ընթացքում պատրաստում են կուրսային աշխատանքներ, որի գնահատականն էլ հանդիսանում է պրակտիկայի գնահատականը: Իսկ արտադրական պրակտիկայի դեպքում ուսանողների պրակտիկան գնահատվում է բնութագրի միջոցով՝ բավարար, լավ կամ գերազանց: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ պրակտիկայի պարագայում չկան գնահատման կանոնակարգված մոտեցումներ և հստակ բաղադրիչներ: «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի շրջանակներում քոլեջը համագործակցում է 2, «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ արտադրությունում» կրթական ծրագրի շրջանակում՝ 2, «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» կրթական ծրագրի շրջանակում՝ 2, «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ» կրթական ծրագրի շրջանակում՝ 1, «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրի շրջանակում՝ 2 կազմակերպությունների հետ, իսկ «Յուդի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրի շրջանակում դեռևս համագործակցություն չկա, քոլեջն ունի նախնական պայմանավորվածություն արտադրամասի հետ, որտեղ նախատեսվում է իրականացնել ուսանողների պրակտիկաները: Պրակտիկայի համար առկա է օրագրի ձևաչափ, որը լրացնում են միայն ավարտական կուրսում արտադրական պրակտիկայի ժամանակ: Փորձագիտական այցից և պրակտիկայի օրագրերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ պրակտիկայի օրագրերում նշվում է տեղեկություն պրակտիկայի վայրի, ժամանակահատվածի մասին, նշված են պրակտիկայի ընթացքում կատարած աշխատանքի համառոտ բնութագիրը, ինչպես նաև արտադրական պրակտիկան անցկացնող ղեկավարի և քոլեջի կողմից աշխատանքի բնութագիրը: «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի պրակտիկայի օրագրերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն արտադրական պրակտիկայի համար այցելել են ինչպես պայմանագրով նախատեսված

պրակտիկաների բազաներ, այնպես էլ այլ բազաներ, օրինակ Թալինի համայնքապետարան, «Ֆինթայմ» հաշվապահական գրասենյակ: Օրագրերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որոշներում առկա են գործնական հմտությունները փաստող գործողությունների նկարագրեր, իսկ որոշներում գործողությունները բառացի նույնն են, ինչպես նաև չեն բխում իրենց մասնագիտությունից, օրինակ «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտության պրակտիկայի օրագրում որպես տվյալ օրվա պրակտիկայի կատարված աշխատանք նշվում է դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշվառման ծանոթացում կամ էլեկտրոնային համակարգում հաշիվներ դուրս գրելու կարգի ծանոթացում, ինչը չի փոխկապակցվում կրթական ծրագրի վերջնարդյունքներին:

Բոլոր կրթական ծրագրերով ուսանողները հանձնում են պետական ավարտական ամփոփիչ քննություններ: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ քննական տոմսերը կազմված են չորս հարցից, որոնցից երեքը տեսական հարցեր են և ստուգում են ընդհանուր գիտելիքներ մասնագիտական մոդուլներից, իսկ մեկը՝ գործնական: Դիպլոմային աշխատանքներ քոլեջում չեն իրականացվում:

Քոլեջը մշակել է «Առարկաների (մոդուլների) ծրագրերի մշակման, վերանայման, գնահատման և հաստատման» կանոնակարգ, որը սակայն չի առանձնացրել համապատասխան մեխանիզմներ, այլ շեշտադրել է, որ ծրագրերի մշակումն ու վերանայումը տեղի է ունենում ըստ ՊԿԶ-ի և կապակցվում է միայն ՊԿԶ-ի փոփոխություններին: Մոդուլային նկարագրերի բովանդակության վերանայման մոտեցումներ ևս չեն հաստատվել: Քոլեջը դեռևս չի դիտարկել նաև ՊԿԶ-ների բացակայության պայմաններում կրթական ծրագրեր մշակելու հնարավորությունները, այդ ուղղությամբ գործատուների կարիքների և աշխատաշուկայի ուսումնասիրություն չի իրականացնում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը կրթական ծրագրերի բենչմարքինգ և մշտադիտարկում դեռևս չի իրականացրել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը որպես կրթական ծրագրի արդյունավետությունը գնահատող մեխանիզմ կիրառում է դասալսումները, սակայն դասալսումները հիմնականում իրականացնում են մեթոդավորման նախագահները, իսկ դասալսումների արդյունքում հիմնական քննարկման թեման կիրառվող մեթոդն է: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը չի իրականացրել դասալսումների համեմատական վերլուծություն և այդ ուղղությամբ չկան իրականացված հստակ գործողություններ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերը հիմնականում ձևավորվում են պետական կրթական չափորոշիչների հիման վրա և ապահովում են մասնագիտական կրթության կազմակերպումը համապատասխան ոլորտներում: Միևնույն ժամանակ, կրթական ծրագրերի տեղայնացման և դրանց բովանդակության հարմարեցման գործընթացների զարգացումը կարող է նպաստել ծրագրերի առավել համապատասխանեցմանը տեղական աշխատաշուկայի պահանջներին և հաստատության զարգացման ռազմավարական ուղղություններին:

Կրթական ծրագրերի բովանդակության պարբերական վերանայման և արդիականացման համակարգված մեխանիզմների ներդրումը կարող է հնարավորություն տալ քոլեջին առավել ճկուն արձագանքել մասնագիտական ոլորտներում տեղի ունեցող փոփոխություններին և կրթական ծրագրերում ներառել ժամանակակից ոլորտային պահանջները: Նման մոտեցումը կարող է նպաստել նաև կրթական ծրագրերի մրցունակության բարձրացմանը և ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածության համապատասխանեցմանը աշխատաշուկայի պահանջներին:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև կրթական ծրագրերի կառուցվածքի բարելավման հնարավորությունները: Ընտրովի և մասնագիտական խորացված բաղադրիչների ներդրումը կարող է նպաստել ուսանողների մասնագիտական կարողությունների առավել նպատակային ձևավորմանը և ապահովել ուսումնական գործընթացի ճկունությունը՝ հաշվի առնելով ուսանողների հետաքրքրությունները և ոլորտի պահանջները:

Դասավանդման և ուսումնառության մեթոդների առավել նպատակային ընտրությունը և դրանց կապը կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների հետ կարող են նպաստել ուսումնական գործընթացում կարողությունների և հմտությունների զարգացմանը: Մեթոդների ընտրության և դրանց արդյունավետության գնահատման հստակ մեխանիզմների կիրառումը կարող է ապահովել դասավանդման գործընթացի առավել արդյունավետ կազմակերպումը և ուսանողների ակտիվ ներգրավվածությունը ուսումնական գործընթացում:

Փորձագիտական խումբը նաև գտնում է, որ ուսանողների քննադատական, ստեղծագործական և հետազոտական մտածողության զարգացմանն ուղղված առաջադրանքների պլանավորումը և դրանց կապը կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների հետ կարող են նպաստել ուսումնառության արդյունքների առավել արդյունավետ ձեռքբերմանը: Նման մոտեցումը կարող է ապահովել ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքի և հետազոտական կարողությունների զարգացումը:

Գնահատման գործընթացների զարգացման ուղղությամբ գնահատման գործիքների բազմազանեցումը և գնահատման չափանիշների հստակեցումը կարող են նպաստել ուսանողների ուսումնառության արդյունքների առավել օբյեկտիվ գնահատմանը և ուսումնական գործընթացի բարելավմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև պրակտիկաների կազմակերպման գործընթացի զարգացումը: Պրակտիկայի կազմակերպման և գնահատման միասնական մոտեցումների մշակումը և դրանց կապը կրթական ծրագրերի վերջնարդյունքների հետ կարող են նպաստել ուսանողների գործնական կարողությունների արդյունավետ ձևավորմանը:

Կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման և բենչմարքինգի գործընթացների ներդրումը կարող է հնարավորություն տալ քոլեջին պարբերաբար գնահատել ծրագրերի արդյունավետությունը և դրանք համադրել ոլորտի լավագույն փորձի հետ՝ ապահովելով կրթական ծրագրերի շարունակական զարգացումը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը պետական կրթական չափորոշիչներին համապատասխան ապահովում է կրթական ծրագրերի իրականացումը և մասնագետների պատրաստումը, դասախոսներն ըստ ուսանողների առանձնահատկությունների ընտրում են դասավանդման և ուսումնառության համապատասխան մեթոդներ, ապահովում են համապատասխան հետադարձ կապ ուսանողներին՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 3-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 3-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր

Ուսանողների հավաքագրման նպատակով քոլեջում իրականացվում են մասնագիտական կողմնորոշմանն ուղղված միջոցառումներ: Դիմորդներին իրազեկելու նպատակով յուրաքանչյուր ուսումնական տարվա նախաշեմին՝ ապրիլ-մայիս ամիսներին, իրականացվում են այցելություններ տարածաշրջանի և հարակից գյուղերի հանրակրթական դպրոցներ, կազմակերպվում են հանդիպումներ աշակերտների հետ, որոնց ընթացքում ներկայացվում է տեղեկատվություն քոլեջում իրականացվող մասնագիտությունների վերաբերյալ: Դիմորդների ներգրավման նպատակով կազմակերպվում են նաև բաց դռների օրեր՝ հիմնականում 8–9-րդ դասարանների աշակերտների համար:

Քոլեջի ֆեյսբուքյան էջում հրապարակվում են քոլեջի գործունեությանը վերաբերող տեղեկատվական և գովազդային հայտարարություններ, ինչպես նաև լուսաբանվում են իրականացվող միջոցառումները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների հավաքագրման գործընթացում ներգրավված են հիմնականում քոլեջի վարչական աշխատակիցները: Միննույն ժամանակ քոլեջն առաջիկայում նախատեսում է առավել ակտիվորեն իրազեկել հանրակրթական դպրոցների աշակերտներին քոլեջի մասնագիտությունների բովանդակության և հետագա աշխատանքի հնարավորությունների մասին:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների հավաքագրման գործընթացի վրա ազդում են նաև տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պայմանները: Դիմորդների զգալի մասը նախընտրում է սովորել միայն անվճար տեղերում, իսկ վճարովի համակարգում ընդունվելու դեպքում հաճախ հրաժարվում է ուսումը շարունակել:

Ներկայումս քոլեջում կրթություն է ստանում 184 ուսանող: Մի շարք կրթական ծրագրերի դեպքում ընդունելության ցուցանիշները սահմանափակ են, և առանձին մասնագիտություններով դժվար է ապահովել խմբի ձևավորման համար անհրաժեշտ

նվազագույն՝ 10 ուսանողի թիվը: Օրինակ՝ «Հաշվապահական հաշվառում» կրթական ծրագրում վերջին տարիներին դիմում է տարեկան միջինում շուրջ 5 ուսանող, ինչի արդյունքում խումբ չի ձևավորվում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ» կրթական ծրագրով ընդունելություն իրականացվել է միայն որոշ ուսումնական տարիներին, իսկ վերջին երկու տարիներին տվյալ մասնագիտությամբ խումբ չի ձևավորվել: Նմանատիպ իրավիճակ է նաև «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրի դեպքում, որով ընթացիկ ուսումնական տարում ևս խումբ չի ձևավորվել: Միևնույն ժամանակ «Յուլի, պանրի և կաթի արտադրության տեխնոլոգիա» կրթական ծրագրով շուրջ տասը տարի ընդունելություն չի իրականացվել, սակայն ընթացիկ ուսումնական տարում խումբ է ձևավորվել՝ պայմանավորված այն հանգամանքով, որ մասնագիտությունը ներառվել է գերակա մասնագիտությունների ցանկում, և ուսանողները ստանում են բարձր կրթաթոշակ:

«Վարսավիրական արվեստ և զարդային դիմահարդարում» կրթական ծրագրով ընդունելություն իրականացվել է այն ժամանակահատվածում, երբ մասնագիտությունն ունեցել է անվճար տեղեր, սակայն անվճար տեղերի բացակայության պայմաններում տվյալ մասնագիտությամբ ևս խումբ չի ձևավորվում: Նույն իրավիճակն է արձանագրվում նաև «Վերամբարձ տրանսպորտային միջոցների տեխնիկական շահագործում» և «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում (ըստ տեսակների)» կրթական ծրագրերի դեպքում:

Ընդհանուր առմամբ մի շարք կրթական ծրագրերով առկա են ընդունելության կայունության և խմբերի ձևավորման հետ կապված խնդիրներ: Ընդունելության ցածր ցուցանիշները և որոշ ծրագրերով երկարատև ժամանակահատվածում խմբերի չձևավորումը վկայում են կրթական ծրագրերի պահանջարկի, անվճար և վճարովի տեղերի հարաբերակցության, ինչպես նաև տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական պայմանների միջև առկա անհամապատասխանության մասին:

Քոլեջում ընդունելությունն իրականացվում է ՀՀ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների ընդունելության կարգի համաձայն: Դիմորդների ընդունելությունն իրականացվում է ավարտական վկայականների գնահատականների հիման վրա:

Վերջին տարիների տվյալների ուսումնասիրությունը ցույց է տալիս, որ ուսանողների հեռացումների և ուսումը վերականգնողների ցուցանիշները պահպանվում են համեմատաբար կայուն՝ տատանվելով 3–5% միջակայքում: Ուսանողների հեռացումների հիմնական պատճառը անհարգելի բացակայություններն են: Այդ երևույթը կանխարգելելու նպատակով քոլեջում իրականացվում է վերահսկողություն. կուրսդեկների և արտադրական ուսուցման վարպետների կողմից տարվում է համապատասխան աշխատանք, պահպանվում է կապ ուսանողների ծնողների հետ: Ուսումը վերականգնող ուսանողների զգալի մասը բանակից զորացրվածներն են, որոնք ծառայությունից հետո վերականգնում են իրենց ուսման իրավունքը:

Քոլեջում ուսանողների իրավունքներն ու պարտականությունները ամրագրված են ներքին կարգապահական կանոնակարգում և քոլեջի ու ուսանողի միջև կնքվող պայմանագրում: Ուսանողների իրավունքների ներկայացման նպատակով լսարաններում փակցված են համապատասխան տեղեկատվական թերթիկներ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը ուսանողների կարիքների վերհանման մեխանիզմ է համարում քոլեջի կառավարման խորհրդի կազմում ուսանողների ներգրավումը (3 ուսանող): Այսուհանդերձ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները դեռևս նախաձեռնողական չեն իրենց վերաբերող խնդիրների վերհանման գործում: Քոլեջում ուսանողական խորհրդի նախաձեռնությամբ տեղադրվել է նաև բողոքների և առաջարկությունների արկղ, սակայն դրա միջոցով խնդիրներ դեռևս չեն արձանագրվել:

Քոլեջում գործում է ուսանողական խորհուրդ, որի կազմում ընդգրկված է 17 ուսանող: Ուսանողական խորհրդի անդամներն ընտրվում են յուրաքանչյուր կուրսի կողմից, իսկ խորհրդի նախագահն ընտրվում է անդամների կազմից: Խորհուրդը նոր է սկսել իր գործունեությունը և իրականացնում է տարբեր միջոցառումներ և շաբաթօրյակներ: Վերջին շրջանում այն սկսել է համագործակցել նաև քոլեջի կարիերայի պատասխանատուի և որակի ապահովման պատասխանատուի հետ միջոցառումների կազմակերպման նպատակով: Փորձագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ ուսանողների իրավունքների խախտման, դրա բարձրաձայնման դեպքեր քոլեջում չեն արձանագրվել:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողների արդյունավետ ուսումնառությանը նպաստելու համար քոլեջի դասախոսները պատրաստակամ են անհրաժեշտության դեպքում աջակցել ուսանողներին, դասաժամից դուրս պատասխանել նրանց հարցերին, ուղորդել առաջադրանքներն իրականացնելու հարցում: Ուսումնառության ընթացքում խորհրդատվական առանձին ժամեր նախատեսված չեն: Քոլեջում իրականացվում են նախաքննական խորհրդատվություններ, որոնց համար սահմանված չէ առանձին ժամանակացույց:

Ուսանողները հարցեր ունենալու դեպքում կարող են դիմել նաև քոլեջի տնօրենին, կուրսղեկներին, արտադրական ուսուցման վարպետներին և վարչական աշխատակիցներին՝ առանց առանձին սահմանված ժամանակացույցի:

Ուսանողների աջակցության և կարիքների վերհանման գործընթացում ներգրավված է նաև կարիերայի ստորաբաժանումը: Ստորաբաժանումն իր գործունեությունն իրականացնում է համապատասխան կանոնակարգի և տնօրինության կողմից հաստատված տարեկան աշխատանքային պլանի հիման վրա: Կարիերայի պատասխանատուի կողմից ամեն ուսումնական տարվա սկզբին հավաքագրվում են ընդունված ուսանողների տվյալները, իսկ վերջին երեք տարիների շրջանավարտների հետ հեռախոսազանգերի միջոցով կապ է հաստատվում՝ պարզելու նրանց զբաղվածությունը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսումնառությունն ավարտելուց հետո շրջանավարտներն ուղղորդվում են Թալինի Միասնական սոցիալական ծառայություն՝ որպես աշխատանք փնտրողներ գրանցվելու նպատակով: Հարկ է նշել, որ այս եղանակով ուղղորդված շրջանավարտների մասնագիտական հետազոծի համակարգված մշտադիտարկում չի իրականացվում. ըստ տարիների նույն

շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների պարբերական թարմացում և վերլուծություն չի կատարվում:

Շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալները ցույց են տալիս, որ 2022 թվականին մասնագիտությամբ աշխատող շրջանավարտներ չեն արձանագրվել, իսկ զգալի մասը գտնվում է գործազուրկի կարգավիճակում կամ աշխատում է ոչ մասնագիտությամբ: 2023 թվականին արձանագրվել է որոշակի դրական տեղաշարժ. մասնագիտությամբ աշխատող շրջանավարտները կազմել են շուրջ 2–7 %, սակայն գործազրկության մակարդակը շարունակում է բարձր մնալ: 2024 թվականին մասնագիտությամբ աշխատող շրջանավարտներ կրկին չեն արձանագրվել, իսկ գործազուրկների բաժինը շարունակում է մնալ բարձր: Ընդհանուր առմամբ, վերջին երեք տարիների տվյալները ցույց են տալիս, որ շրջանավարտների շրջանում պահպանվում է բարձր գործազրկության մակարդակ և մասնագիտությամբ աշխատանքի տեղավորման խնդիրներ, իսկ արձանագրված դրական տեղաշարժերը կայուն բնույթ չեն կրել:

Անդրադառնալով ուսանողների հետազոտական կարողությունների ձևավորմանը՝ հարկ է նշել, որ ուսանողների հետազոտական կարողությունների զարգացման նպատակով առաջադրանքներ հանձնարարվում են տարբեր մոդուլների շրջանակում: Այդ աշխատանքները հիմնականում իրականացվում են ռեֆերատների և կուրսային աշխատանքների ձևաչափով: Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական այցի ընթացքում արձանագրվել է, որ դրանք հիմնականում ունեն տեսական բնույթ և չեն պարունակում հետազոտական կամ վերլուծական բաղադրիչներ: Քոլեջում նաև չեն սահմանվել նման աշխատանքների կատարման միասնական պահանջներ և գնահատման չափանիշներ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջն իրականացնում է ուսանողների հավաքագրման և իրազեկման որոշակի միջոցառումներ, որոնք ուղղված են տարածաշրջանի դպրոցների աշակերտներին մասնագիտական կողմնորոշման աջակցություն տրամադրելուն: Միևնույն ժամանակ, այդ գործընթացում չափակիցների՝ հատկապես դասախոսների, ուսանողների և գործատուների առավել ակտիվ ներգրավումը կարող է նպաստել մասնագիտությունների վերաբերյալ տեղեկատվության առավել ամբողջական ներկայացմանը և դիմորդների շրջանում դրանց նկատմամբ հետաքրքրության բարձրացմանը:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ առանձին կրթական ծրագրերով ընդունելության կայունության ապահովումը շարունակում է մնալ խնդրահարույց: Ընդունելության ցուցանիշների և կրթական ծրագրերի պահանջարկի միջև առկա անհամապատասխանությունը վկայում է, որ կրթական ծրագրերի ներկայացման, դրանց աշխատանքի տեղավորման հնարավորությունների և տարածաշրջանային աշխատաշուկայի պահանջների միջև կապի ուժեղացումը կարող է նպաստել դիմորդների հետաքրքրության բարձրացմանը և խմբերի կայուն ձևավորմանը:

Ուսանողների աջակցության գործընթացում քոլեջում առկա են որոշ մեխանիզմներ, որոնք հնարավորություն են տալիս ուսանողներին բարձրաձայնել իրենց խնդիրները և

ստանալ աջակցություն: Միևնույն ժամանակ այդ գործընթացների առավել համակարգված կազմակերպումը և ուսանողների նախաձեռնողականության խթանումը կարող են նպաստել ուսանողների կարիքների առավել լիարժեք բացահայտմանը և դրանց առավել արագ լուծմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև ուսանողներին տրամադրվող խորհրդատվական աջակցության համակարգված կազմակերպումը: Խորհրդատվական ժամերի հատկացումը, լրացուցիչ պարապմունքների իրականացումը կարող են մեծապես նպաստել ուսանողների ուսումնառության արդյունավետության բարձրացմանը:

Քոլեջում գործող կարիերայի աջակցության ծառայությունները կարևոր դեր ունեն ուսանողների մասնագիտական կողմնորոշման և աշխատանքի որոնման գործընթացում: Միևնույն ժամանակ, շրջանավարտների մասնագիտական հետագծի համակարգված մշտադիտարկման և վերլուծության իրականացումը կարող է հնարավորություն տալ քոլեջին առավել հստակ պատկերացում կազմել կրթական ծրագրերի արդյունավետության և շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ, ինչպես նաև այդ տվյալների հիման վրա կատարել կրթական ծրագրերի անհրաժեշտ բարելավումներ: Քոլեջը պետք է ապահովի շրջանավարտների զբաղվածության պատճառների վերլուծություն՝ հասկանալու համար մասնագիտությամբ աշխատանքի տեղավորման խոչընդոտները:

Շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ առկա տվյալները ցույց են տալիս, որ մասնագիտությամբ աշխատանքի տեղավորման ցուցանիշները շարունակում են մնալ սահմանափակ: Այս հանգամանքը ցույց է տալիս, որ կրթական ծրագրերի, գործատուների հետ համագործակցության և կարիերայի ուղղորդման գործընթացների առավել համակարգված զարգացումը կարող է նպաստել շրջանավարտների մասնագիտական զբաղվածության հնարավորությունների ընդլայնմանը: Այս տեսակետից Քոլեջը պետք է ուժեղացնի գործատուների հետ համագործակցությունը՝ պրակտիկաները դարձնելով աշխատանքի տեղավորման իրական ուղի: Կրթական ծրագրերը պետք է ուղղված լինեն ոչ միայն մասնագիտության, այլ նաև փոխանցելի գործնական հմտությունների ձևավորմանը՝ բարձրացնելով շրջանավարտների զբաղվածության ցուցանիշները:

Փորձագիտական խումբը նաև արձանագրում է, որ ուսանողների հետազոտական կարողությունների զարգացման ուղղությամբ իրականացվող աշխատանքները դեռևս հիմնականում սահմանափակվում են տեսական բնույթի առաջադրանքներով: Հետազոտական և վերլուծական բաղադրիչների ներառումն առաջադրանքներում կարող է նպաստել ուսանողների քննադատական մտածողության, ինքնուրույն աշխատանքի և մասնագիտական խնդիրների լուծման կարողությունների զարգացմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն ունի ուսանողների հավաքագրման, ընդունելության, ուսումնառության ընթացքում աջակցություն տրամադրելու և կարիերայի ուղղորդման մեխանիզմներ, ինչպես նաև առկա են ուսանողների իրավունքների պաշտպանության և նրանց մասնակցության ապահովման որոշ ձևաչափեր, դասախոսական կազմը և վարչական անձնակազմը պատրաստակամ են աջակցել ուսանողներին և

պատասխանել նրանց հարցերին՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 4-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 4-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՌԻՍՈՒՄՆԱԾԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնառական կազմով:

Փաստեր

ԱՏՊԲ-ը դասախոսների ընտրությունն իրականացնում է «Դասախոսի կամ արտադրական ուսուցման վարպետի թափուր տեղի համար անցկացվող մրցույթի կազմակերպման և անցկացման ընթացակարգի» համաձայն: Դասախոսներն աշխատանքի են ընդունվում մրցութային կարգով, իսկ արտադրական ուսուցման վարպետները՝ առանց մրցույթի: 2020–2024 թվականների ընթացքում մրցութային կարգով աշխատանքի է ընդունվել 6 դասախոս:

Դասախոսի պաշտոնի նկարագրով սահմանվում են հիմնական աշխատանքային գործառույթները և որակավորման նվազագույն պահանջները: Դասախոսների համապատասխանությունը կրթական ծրագրերին գնահատվում է պետական կրթական չափորոշիչներով սահմանված պահանջների հիման վրա: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կրթական ծրագրերի առանձնահատկություններից բխող լրացուցիչ պահանջներ սահմանված չեն:

2025 թվականի դրությամբ քոլեջում աշխատում է 27 դասախոս, որոնցից 3-ը աշխատում են համատեղությամբ՝ համատեղելով հիմնականում հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ պրակտիկ ոլորտից ներգրավված դասավանդողներ քոլեջում չեն դասավանդում: Դասախոսական կազմից երեքն ունեն միջին մասնագիտական կրթություն, իսկ մնացած ներկայացուցիչներն ունեն բարձրագույն կրթություն:

Դասախոսական կազմի գնահատման նպատակով քոլեջում 2018 թվականին մշակվել են «Մեթոդիավորումների դասալսումների անցկացման և քննարկման կարգը» և «Դասախոսի և նրա վարած դասընթացի գնահատման կանոնակարգը»: Դասալսումներն իրականացնում են ուսումնական գծով փոխտնօրենը, համապատասխան մեթոդիավորումների նախագահները և դասախոսները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասալսումների թերթիկներում հիմնականում չեն արձանագրվում առաջարկություններն ու թերությունները, իսկ դասալսումների արդյունքները հիմնականում քննարկվում են բանավոր կերպով:

Դասավորումների արդյունքների հիման վրա ամփոփ վերլուծություններ չեն իրականացվում, և դրանք չեն կիրառվում վերապատրաստումների կամ ուսումնական գործընթացի բարելավման պլանավորման համար:

Վերջին ուսումնական տարում քոլեջում իրականացվել է ուսանողների շրջանում «Քոլեջի և դասավանդողի գնահատում» հարցումը, որը կազմակերպվել է կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուի կողմից: Ըստ ընթացակարգի՝ հարցումների արդյունքները պետք է վերլուծվեն Որակի ներքին ապահովման կենտրոնի կողմից և ներկայացվեն ուսումնական մասին և մեթոդավորումների նախագահներին՝ հետագա գործընթացների կազմակերպման համար: 2024 թվականից դասախոսական անձնակազմի գնահատման նպատակով քոլեջում իրականացվում են նաև ուսանողների անանուն հարցումներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դրանք դեռևս չեն հանգեցրել դասավանդման արդյունավետության գնահատման և դրանց հիմքով բարելավումների դեպքեր առկա չեն:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջի բյուջեի նախահաշվում նախատեսվում են միջոցներ վերապատրաստումների համար, սակայն դրանք ներառվում և օգտագործվում են՝ ըստ անհրաժեշտության: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վճարովի վերապատրաստումների մասնակցել են քոլեջի հաշվապահը և գնումների համակարգողը, իսկ դասախոսական կազմը հիմնականում մասնակցել է ՄԿՈՒԶԱԿ-ի, ԿԶՆԱԿ-ի, ՏՄԱԿ-ի, ինչպես նաև այլ կազմակերպությունների և միջազգային ծրագրերի շրջանակներում իրականացվող վերապատրաստումներին: Նշված վերապատրաստումներին 2020–2025 թվականների ընթացքում վերապատրաստվել են քոլեջի 12 աշխատակիցներ՝ մասնակցելով ընդհանուր 18 վերապատրաստման ծրագրերի: Հարկ է նշել, որ մասնագիտական նեղ ոլորտային ուղղություններով պլանավորված վերապատրաստումներ առկա չեն:

Քոլեջի դասախոսական կազմը մասնակցել է պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և վերանայման գործընթացներին: 2023–2025 թվականների ընթացքում քոլեջի մի շարք դասախոսներ մասնակցել են կամավոր (պարտադիր) ատեստավորման գործընթացին, մասնավորապես՝ «ֆիզիկական կուլտուրա» առարկայից 2 դասախոս և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ոլորտի մասնագիտական մոդուլներ դասավանդող 3 դասախոս:

Քոլեջում 2018 թվականից գործում է «Ղեկավար և մանկավարժական աշխատողների գնահատման, խրախուսման (այդ թվում ֆինանսական շահադրդման) կամ պատասխանատվության ենթարկելու կարգը»: Սակայն կարգով նախատեսված խրախուսման մեխանիզմների կիրառման դեպքեր չեն արձանագրվել: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ որպես խրախուսում քոլեջում իրականացվում է բոլոր աշխատակիցների տարեվերջյան միանվագ դրամական պարգևատրում:

Սկսնակ դասախոսների մենթորության և մասնագիտական աջակցման դրույթները սահմանված են քոլեջի «Մեթոդավորման գործունեության կանոնակարգում»: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ մենթորությունը հիմնականում վերաբերում է մոդուլային ծրագրերի իրականացման գործընթացում սկսնակ դասախոսներին տրամադրվող խորհրդատվությանը: Մենթորության իրականացման պլանավորում, ընթացիկ աջակցման

նախաձեռնություններ չեն իրականացվում: Փորձագիտական հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ առավել փորձառու դասավանդողները պատրաստակամ են աջակցել սկսնակ դասախոսներին՝ ըստ անհրաժեշտության:

Քոլեջում դասախոսների միջին տարիքը 48 տարեկան է: Դասախոսական և ուսումնառական կազմի մեծ մասը քոլեջում աշխատում է երկար տարիներ: Միննույն ժամանակ փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ նոր կադրերի ներգրավումը խնդիր է, իսկ երիտասարդ դասախոսների ներգրավման հստակ քաղաքականություն առկա չէ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմի համալրմանը խոչընդոտող գործոններն են իրականացվող կրթական ծրագրերի ուղղությամբ մասնագիտական կադրերի սահմանափակ առկայությունը Թալին քաղաքում և աշխատավարձի ցածր լինելու հանգամանքը: Քոլեջը դասախոսական կազմի համալրման համար կադրային պահուստային կազմ դեռևս չի ձևավորել:

Մասնագիտական մոդուլների դասավանդումը որոշ դեպքերում իրականացվում է 1 կամ 2 դասախոսների կողմից, և կան դեպքեր, երբ մեկ դասախոսը դասավանդում է 12–13 մոդուլ: Այդուհանդերձ, քոլեջը կարողանում է ապահովել կրթական գործընթացի շարունակականությունը՝ անհրաժեշտության դեպքում հիմնվելով ներքին ռեսուրսների վրա: Օրինակ՝ արտադրական ուսուցման վարպետի բացակայության դեպքում դասավանդումը ժամանակավորապես կազմակերպվում է ուսումնական գծով փոխտնօրենի միջոցով:

Ուսումնառական անձնակազմի աշխատանքի ընդունման և ազատման գործընթացները կարգավորվում են հաստատության ներքին կարգապահական կանոնակարգով:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ դասախոսական կազմի համալրման և զարգացման գործընթացների առավել համակարգված պլանավորումը կարող է նպաստել մարդկային ռեսուրսների կայուն զարգացմանը և ապահովել կրթական ծրագրերի երկարաժամկետ իրականացումը: Երիտասարդ մասնագետների ներգրավման և կադրային ռեզերվի ձևավորման ուղղությամբ նպատակային քայլերը կարող են ապահովել դասախոսական կազմի շարունակական համալրումը և նվազեցնել առանձին մասնագետների արտահոսքի դեպքում կրթական ծրագրերի փակման ռիսկերը:

Դասախոսական կազմի գնահատման մեխանիզմների առավել համակարգված կիրառումը կարող է նպաստել դասավանդման որակի բարելավմանը: Դասալսումների և ուսանողների կարծիքների հավաքագրման գործընթացների պլանավորումը և դրանց արդյունքների կիրառումը վերապատրաստումների, դասավանդման մեթոդների կատարելագործման և ուսումնական նյութերի վերանայման գործընթացներում կարող է ապահովել դասավանդման գործընթացի շարունակական զարգացումը:

Դասախոսների մասնագիտական զարգացման գործընթացների առավել նպատակային կազմակերպումը կարող է նպաստել դասախոսական կազմի մասնագիտական կարողությունների ամրապնդմանը և կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացմանը: Վերապատրաստումների պլանավորումը՝ հիմնված դասավանդման գործընթացում

արձանագրված կարիքների վրա, կարող է ապահովել վերապատրաստումների և կրթական գործընթացի զարգացման միջև ավելի սերտ կապ:

Փորձագիտական խումբը նաև գտնում է, որ դասախոսների աշխատանքի գնահատման արդյունքների կիրառումը խրախուսման և մոտիվացիայի մեխանիզմների շրջանակում կարող է նպաստել դասախոսական կազմի մասնագիտական ակտիվության բարձրացմանը և ուսումնական գործընթացի որակի բարելավմանը:

Գործատուների և ոլորտի մասնագետների ներգրավումն առանձին մոդուլների դասավանդման գործընթացում կարող է նպաստել կրթական ծրագրերի բովանդակության արդիականացմանը և ուսանողների մասնագիտական պատրաստվածության համապատասխանեցմանը աշխատաշուկայի պահանջներին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն իր կրթական ծրագրերի իրականացման համար ապահովված է անհրաժեշտ նվազագույն դասախոսական կազմով, դասալսումների միջոցով փորձում է գնահատել դասախոսական կազմի կարիքները, դասախոսները մասնակցում են պարտադիր բոլոր վերապատրաստումներին, մեթոդավորումներն աջակցում են սկսնակ դասախոսների մասնագիտական զարգացմանը՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 5-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 5-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ԶԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր

ԱՏՊԲ-ի ռազմավարական ծրագրում հետազոտության զարգացման ուղղությամբ առանձին նպատակներ կամ հիմնախնդիրներ սահմանված չեն: Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջում դեռևս ձևավորված չէ հետազոտական գործունեության իրականացման հստակ քաղաքականություն կամ մոտեցում, որը կսահմանի ուսանողների և դասախոսների հետազոտական կարողությունների զարգացման ուղղությունները:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջի կրթական ծրագրերում ուսանողների հետազոտական և վերլուծական կարողությունների ձևավորմանն ուղղված համակարգված մոտեցումներ ներդրված չեն: Ուսանողներին տրվող առաջադրանքները հիմնականում պայմանավորված են դասախոսների անհատական մոտեցումներով և մեթոդաբանությամբ: Առաջադրանքների ուսումնասիրությունից և մասնագիտական քննարկումներից պարզ դարձավ, որ առանձին առարկաների և մոդուլների

շրջանակներում ուսանողներին տրվում են վերլուծական կամ ստեղծագործական բնույթի առաջադրանքներ, իրականացվում են նաև ռեֆերատներ (օրինակ՝ քիմիա առարկայի շրջանակում), որոնք հիմնականում սահմանափակվում են թեմայի վերաբերյալ տեսական նյութի ներկայացմամբ և չեն ներառում ուսումնասիրման կամ վերլուծական բաղադրիչներ:

Հարկ է նշել, որ նման առաջադրանքների իրականացումը համաչափ չէ բոլոր կրթական ծրագրերի շրջանակում: Այս մոտեցումները առավել նկատելի են «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրում, որտեղ ուսանողները որոշ մոդուլների շրջանակում կատարում են վերլուծական բնույթի առաջադրանքներ: Մինևույն ժամանակ, քոլեջում չեն սահմանվել նման աշխատանքների կատարման միասնական պահանջներ, կառուցվածք և գնահատման չափանիշներ:

Կուրսային աշխատանքներ իրականացվում են միայն «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի 2-րդ և 3-րդ կուրսերում: Կուրսային աշխատանքների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանց թեմաները տարեցտարի կրկնվում են, ինչպես նաև բացակայում են նման աշխատանքների կատարման հստակ մեթոդական պահանջներ և կառուցվածքային չափորոշիչներ: Կուրսային աշխատանքներում ևս տեսանելի չեն հետազոտական նախապես սահմանված հարցը, ուսանողների կողմից այդ ուղղությամբ ուսումնասիրման քայլերը, նախանշված խնդրի ուղղությամբ արված եզրահանգումները:

Փորձագիտական ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ նաև, որ քոլեջում սահմանված չեն դասախոսական կազմի հետազոտական կարողությունների զարգացմանն ուղղված նպատակներ և խրախուսման մեխանիզմներ: Դասախոսների կողմից իրականացված հետազոտական աշխատանքներ, հետազոտական կամ մեթոդական հրապարակումներ չեն արձանագրվել, ինչպես նաև չեն հրատարակվել մեթոդական ձեռնարկներ, որոնք կարող էին նպաստել կրթական ծրագրերի զարգացմանը և ուսումնական գործընթացում հետազոտական տարրերի կիրառմանը: Քոլեջը նաև որպես պահանջ չի սահմանել կրթական ծրագրերի շրջանակում այլ մասնագիտական փորձի ուսումնասիրությունը և լավագույն փորձի տեղայնացումը կրթական ծրագրերում:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ քոլեջում ուսանողների և դասախոսների հետազոտական կարողությունների ձևավորումը ներկայումս չի իրականացվում համակարգված և նպատակային մոտեցմամբ: Թեև առանձին մոդուլների շրջանակում տրվում են որոշ վերլուծական բնույթի առաջադրանքներ և իրականացվում են ռեֆերատներ կամ կուրսային աշխատանքներ, դրանք հիմնականում ունեն տեսական բնույթ և չեն կառուցվում մասնագիտական գործունեության ուսումնասիրման ու բարելավման տրամաբանությամբ: Արդյունքում ուսանողները չեն անցնում կիրառական հետազոտության այն ամբողջական շղթայով, որը հնարավորություն կտա դիտարկել մասնագիտական գործունեության ընթացքը, հավաքագրել տվյալներ, բացահայտել օրինաչափություններ և դրանց հիման վրա կայացնել հիմնավորված բարելավման որոշումներ:

Փորձագիտական խումբը նշում է, որ քուլեջում հետազոտությունը չպետք է դիտարկվի որպես առանձին գիտական գործունեություն, այլ պետք է ներկառուցվի մոդուլների շրջանակում իրականացվող իրական մասնագիտական աշխատանքի մեջ: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է, որ ուսանողներին տրվող առաջադրանքներն ուղղված լինեն մասնագիտական գործընթացների դիտարկմանը, դրանց արդյունքների չափմանը և տվյալների հիման վրա բարելավման հնարավորությունների գնահատմանը: Այսպիսի մոտեցումը հնարավորություն կտա ուսանողներին ոչ միայն կատարել առաջադրանքը, այլ նաև հասկանալ՝ ինչ պայմաններում է մասնագիտական գործունեությունը ավելի արդյունավետ իրականացվում և ինչ փոփոխություններ կարող են նպաստել դրա կատարելագործմանը:

Փորձագիտական խումբը նաև կարևորում է, որ քուլեջը ձևավորի միասնական մոտեցումներ ուսանողների հետազոտական առաջադրանքների կազմակերպման համար՝ սահմանելով դրանց կատարման հստակ կառուցվածք, պահանջներ և գնահատման չափանիշներ: Այդպիսի մոտեցումը հնարավորություն կտա ապահովել, որ հետազոտական տարրերը համակարգված կերպով ներառվեն տարբեր կրթական ծրագրերում և նպաստեն ուսանողների վերլուծական և մասնագիտական խնդիրներ լուծելու կարողությունների զարգացմանը:

Միևնույն ժամանակ, դասախոսական կազմի մասնագիտական զարգացման մեջ կարևոր է ընդգծել կիրառական հետազոտության կիրառումն ուսումնական գործընթացում: Դասախոսների կողմից նման մոտեցումների կիրառումը և դրանց հիման վրա մեթոդական նյութերի մշակումը կարող են նպաստել ուսումնական գործընթացի զարգացմանը և ուսանողների հետազոտական մտածողության ձևավորմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քուլեջում հետազոտական գործունեության իրականացման հստակ մոտեցումներ սահմանված չեն, ուսանողների հետազոտական կարողությունների ձևավորումը կրթական ծրագրերում չի կրում համակարգված բնույթ, ուսումնական գործընթացում կիրառվող առաջադրանքները հիմնականում չեն կառուցվում մասնագիտական գործունեության ուսումնասիրման և տվյալների վրա հիմնված բարելավման տրամաբանությամբ, ինչպես նաև դասախոսական կազմի կողմից հետազոտական գործունեության իրականացումը և դրա խրախուսման մեխանիզմները ձևավորված չեն՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քուլեջը չի բավարարում չափանիշ 6-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քուլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 6-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար**:

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր

ՄՏՊԲ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է մեկ մասնաշենքում: Քոլեջի տարածքի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 1083.59 մ²: Քոլեջի շենքը կապիտալ վերանորոգվել է 2011–2012 թվականներին Եվրամիության ֆինանսական աջակցությամբ, որի ընթացքում թարմացվել է գույքը և մատակարարվել են լաբորատոր վարժասարքեր, ուսումնական ստենդեր, դիդակտիկ նյութեր, հաստոցներ, գյուղտեխնիկա և այլ սարքավորումներ:

Ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ քոլեջն ունի 11 լսարան, 1 համակարգչային կաբինետ, ուսուցչանոց, անատոմիայի կաբինետ, քիմիայի և ֆիզիկայի լաբորատորիա, վարսահարդարման կաբինետ, գրադարան, ավտոուսուցման կաբինետ, առաջին բուժօգնության և ՆԶՊ կաբինետ, արհեստանոց, 4 ավտոտնակ, ինչպես նաև նկուղային հարկում մարզադահլիճ, որը միաժամանակ ծառայում է որպես ապաստարան:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ համակարգչային կաբինետն ապահովված է 21 համակարգչով, որոնք ունեն թարմացման կարիք: Կաբինետում առկա են 1 պրոյեկտոր, 1 սմարթ գրատախտակ և 2 բաց համակարգչային կեյսեր (մայր պլատա, սնման աղբյուր և այլն)՝ համակարգչային ճարտարապետությունն ուսումնասիրելու նպատակով: Քոլեջն ունի նաև մեկ շարժական պրոյեկտոր: Համակարգիչներում տեղադրված են CorelDRAW, Proteus 8 Professional, Arduino, Atmel Studio և այլ ծրագրային փաթեթներ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Proteus 8 Professional, Arduino և Atmel Studio ծրագրային փաթեթները կիրառվում են հիմնականում «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» կրթական ծրագրի «Դիոդի և տրանզիստորի դերը, նշանակությունը և աշխատանքի սկզբունքը» և «Միկրոկոնտրոլերների կիրառումը» մոդուլներում:

Քիմիայի և ֆիզիկայի լաբորատորիան ապահովված է անհրաժեշտ փորձարարական սրվակներով, գործիքներով և ուսումնական ստենդերով, ինչպես նաև ջրամատակարարմամբ, սակայն քիմիայի փորձեր իրականացնելու համար անհրաժեշտ քիմիական նյութերի համալրման կարիք կա:

Վարսահարդարման կաբինետում առկա են ջրատաքացուցիչ, վարսավիրական լվացարան, հարդարման գործիքներ, մանեկեններ և դիդակտիկ նյութեր: Անատոմիայի կաբինետում առկա են մանեկեններ և ուսումնական նյութեր: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ նույն տարածքը օգտագործվում է նաև որպես կարի արհեստանոց, որտեղ տեղակայված են 2 կարի մեքենա, արդուկ և կարի նմուշներ:

Ավտոուսուցման կաբինետը հագեցած է տրանսպորտային միջոցների կցամասերով, վարժասարքերով, փորձարարական ստենդերով, ուսումնական նյութերով և ճանապարհային երթևեկության անվտանգության նշանների պաստառներով:

Քոլեջի արհեստանոցում տեղակայված են էլեկտրական մեքենաների փորձարարական ստենդ, կտրող և ծակող հաստոցներ, եռակցման սարքեր, ինչպես նաև ներքին այրման շարժիչի հանգույցներ:

Քոլեջն ունի ավտոտնակներ, որտեղ ուսանողներն իրականացնում են գործնական աշխատանքներ: Ավտոտնակներում առկա են տրակտոր, գյուղտեխնիկայի տարբեր կցամասեր, խառատային հաստոցներ, ավտոնորոգման համար նախատեսված սարքավորումներ, եռակցման և ակումուլյատորի լիցքավորման սարքեր: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ որոշ հաստոցներ գտնվում են նոր վիճակում, սակայն չեն օգտագործվում կարգաբերման անհրաժեշտության պատճառով, որը դեռևս չի իրականացվել:

Որոշ լաբորատորիաներում և կաբինետներում փակցված են տեխնիկական անվտանգության կանոններ և ուսանողների իրավունքների ու պարտականությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն:

Քոլեջի գրադարանը համալրված է 2266 միավոր գրականությամբ, որոնց մեծ մասը ոչ ժամանակակից հրատարակություններ են: Գրադարանը միաժամանակ ծառայում է որպես ընթերցասրահ և որոշ դեպքերում նաև որպես լսարան դասընթացների անցկացման համար: Քոլեջում էլեկտրոնային գրադարան առկա չէ, իսկ անհրաժեշտ ուսումնական նյութերն էլեկտրոնային տարբերակով ուսանողներին տրամադրում են դասախոսները: Շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջը համագործակցում է նաև քաղաքային և ավագ դպրոցի գրադարանների հետ:

Առաջին բուժօգնության և ՆԶՊ կաբինետում գործում է բուժկետ, որն ապահովված է անհրաժեշտ պարագաներով և դեղորայքով: Ուսանողները և դասախոսները ընդհանուր առմամբ գոհ են բուժկետի ծառայություններից:

Քոլեջի եկամուտների և ծախսերի տվյալների վերլուծության համաձայն՝ 2025 թվականին ընդհանուր ծախսերի մոտ 70 %-ը բաժին է ընկնում աշխատավարձային ֆոնդին: Ըստ բյուջեի բաշխման տվյալների՝ կոմունալ ծախսերը կազմում են 3 %, ծառայողական գործուղումները՝ 5.5 %, պայմանագրեր և ծառայությունների ձեռքբերում՝ 2.3 %, ընթացիկ նորոգում և պահպանում՝ 0.2 %, նյութեր (ապրանքներ)՝ 0.6 %, սոցիալական նպաստներ՝ 27.5 % և այլ ծախսեր:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում դրամաշնորհային ծրագրերի մասնակցության և ֆինանսավորման այլ մոդելների կիրառման դեպքեր չկան: 2025 թվականին քոլեջի բյուջեի եկամուտների 100%-ը ձևավորվում է պետական ֆինանսավորումից, իսկ ուսանողների վարձավճարներից մուտքեր չկան:

Քոլեջը ներկայում չի իրականացնում կարճաժամկետ կրթական ծրագրեր, թեև մոտ 10 տարի առաջ իրականացրել է լրացուցիչ կրթական ծրագրեր՝ վարսավիրական գործ, խոհարարական գործ և հյուսն-ատաղտագործ մասնագիտություններով, որոնք ապահովել են լրացուցիչ եկամուտներ:

Քոլեջը չի իրականացրել կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների հաշվարկ՝ կրթական ծրագրերի պլանավորման և ընդունելության տեղերը սահմանելու համար:

Քոլեջում գործում է «Mulberry» փաստաթղթաշրջանառության համակարգը, որով ապահովվում է արտաքին փաստաթղթաշրջանառությունը, իսկ ներքին

փաստաթղթաշրջանառությունը հիմնականում իրականացվում է թղթային տարբերակով և աշխատակիցների անհատական էլեկտրոնային փոստով:

Ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ քոլեջում առկա են կրակմարիչներ, փակցված են տարհանման պլաններ, շենքն ունի երկու մուտք՝ տարհանում իրականացնելու նպատակով: Քոլեջում արտաքին և ներքին տեսահսկման համակարգեր չկան, իսկ անվտանգությունն ապահովվում է պահակակետի աշխատակիցների միջոցով:

Քոլեջում առկա չէ սննդի կետ, ինչպես նաև շենքը հարմարեցված չէ հենաշարժողական խնդիրներ ունեցող անձանց տեղաշարժման համար: Այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ ներկայումս նման խնդիրներով ուսանողներ չկան, սակայն քոլեջը նախատեսում է ապագայում կառուցել թեքահարթակ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում շահակիցների կողմից օգտագործվող ռեսուրսների արդյունավետության գնահատում և նոր ռեսուրսների համալրման կարիքների համակարգված վերհանում չի իրականացվել, և վերջին հինգ տարիներին այդ գործընթացների հիման վրա ռեսուրսների համալրում չի կատարվել:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ քոլեջում ձևավորված նյութատեխնիկական բազան հնարավորություն է տալիս կազմակերպել կրթական գործընթացը և ապահովել տեսական ու գործնական դասընթացների իրականացումը առկա կրթական ծրագրերի շրջանակներում: Առկա մասնագիտական կարիներները, լաբորատորիաները և գործնական աշխատանքների համար նախատեսված տարածքները նվազագույն անհրաժեշտ պայմաններն ապահովում են ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը կարող է առավել արդյունավետ օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաների ընձեռած հնարավորությունները՝ ռեսուրսների սահմանափակությամբ պայմանավորված որոշ խնդիրների լուծման համար, մասնավորապես՝ ուսումնական գործընթացում կիրառելով վիրտուալ լաբորատորիաներ և մոդելավորման ծրագրեր:

Միևնույն ժամանակ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նյութատեխնիկական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության և դրանց արդիականացման գործընթացների համակարգված պլանավորումը կարող է նպաստել կրթական միջավայրի հետագա զարգացմանը: Ռեսուրսների պարբերական գնահատման և կարիքների վերհանման մեխանիզմների ներդրումը հնարավորություն կտա քոլեջին առավել հստակ պատկերացնել կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ տեխնիկական և նյութական միջոցների առաջնահերթությունները և համապատասխանաբար պլանավորել դրանց համալրումը իր ռեսուրսների շրջանակում:

Փորձագիտական խումբը նաև գտնում է, որ առկա տեխնիկական և ծրագրային ռեսուրսների հնարավորությունների առավել լայն կիրառումը, առկա ռեսուրսների անհրաժեշտ վիճակի բերելը ուսումնական գործընթացում կարող է նպաստել ուսանողների գործնական և հետազոտական կարողությունների զարգացմանը: Նման մոտեցումը հնարավորություն կտա առավել արդյունավետ օգտագործել արդեն առկա ռեսուրսների

ներուժը և դրանք առավել սերտորեն կապել կրթական ծրագրերի բովանդակության հետ: Այս համատեքստում, փորձագիտական խումբը կարևոր է համարում նաև գործատուների հետ համագործակցության շրջանակի ընդլայնումը և ռեսուրսների համետղ օգտագործման հնարավորությունների ստեղծումը, ինչը կնպաստի ուսանողների գործնական կարողությունների զարգացմանը:

Գրադարանային ռեսուրսների արդիականացումը և էլեկտրոնային տեղեկատվական աղբյուրների հասանելիության ապահովումը կարող են նպաստել ուսանողների և դասախոսների կողմից ժամանակակից մասնագիտական տեղեկատվության օգտագործմանը և ուսումնական գործընթացի բովանդակության զարգացմանը:

Ֆինանսական ռեսուրսների կառավարման և պլանավորման գործընթացների զարգացումը նույնպես կարող է նպաստել հաստատության նյութատեխնիկական բազայի շարունակական բարելավմանը: Ֆինանսավորման հնարավոր աղբյուրների բազմազանեցումը հնարավորություն կտա քոլեջին ավելի արդյունավետ համալրել և արդիականացնել իր ռեսուրսները՝ զարգացման առաջնահերթություններին համապատասխան:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջն ունի կրթական ծրագրերի իրականացման համար անհրաժեշտ հիմնական նյութատեխնիկական և տարածքային պայմաններ, ինչպես նաև ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար պահանջվող հիմնական նվազագույն ռեսուրսները, առկա է անվտանգ վիճակայր ուսումնական գործընթացի կազմակերպման համար՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը բավարարում է չափանիշ 7-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 7-ի պահանջներին գնահատվում է **բավարար:**

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՄԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր

Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ԱՏՊԲ-ն իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ է ներկայացնում Քոլեջի կառավարման խորհրդին և համապատասխան գերատեսչություններին: Քոլեջում գործում է հաշվետվողականության ներքնից վերև համակարգ. ստորաբաժանումները և մեթոդափնջումները հաշվետվություններ են ներկայացնում ուսումնական մասին, փոխտնօրենը՝ տնօրենին, իսկ տնօրենը տարեկան հաշվետվություն է ներկայացնում կառավարման խորհրդին:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ ներկայացվող հաշվետվությունները հիմնականում ունեն նկարագրական բնույթ և չեն պարունակում իրականացված գործընթացների վերլուծություն կամ դրանց արդյունքների գնահատում: Քոլեջում առկա չէ հաշվետվությունների ներկայացման միասնական ձևաչափ, որը հնարավորություն կտա արտացոլել ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման արդյունքները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հասարակության առջև հաշվետվողականությունը հիմնականում իրականացվում է քոլեջի ֆեյսբուքյան էջի միջոցով, որտեղ հրապարակվում են հայտարարություններ, դիմորդներին վերաբերող տեղեկատվություն, ինչպես նաև քոլեջում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ տեղեկություններ: Ֆեյսբուքյան էջն ունի շուրջ 1200 հետևորդ և այն վարում է Կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն: Էջի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ հրապարակումները պարբերական բնույթ չունեն:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ քոլեջը չունի պաշտոնական կայքէջ, և հաստատությունում դրա ստեղծումը չի դիտարկվում որպես առաջնահերթություն:

Հասարակության հետ հետադարձ կապը հիմնականում ապահովվում է հեռախոսազանգերի միջոցով: Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ քոլեջում ներդրված չեն հասարակության հետ համակարգված հաղորդակցության և հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմներ:

Փորձագիտական ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ քոլեջի կողմից չեն իրականացվում հասարակությանը գիտելիքների և արժեքների փոխանցման համակարգված միջոցառումներ: Միասնական սոցիալական ծառայությունը քոլեջին առաջարկել է իր կրթական ծրագրերի ուղղություններով իրականացնել կարճաժամկետ ծրագրերի՝ այն պայմանով, որ ավարտած մասնակիցների առնվազն 50%-ը կաշխատեն ըստ մասնագիտության: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը դեռևս պատրաստ չէ նման ծրագրերի իրականացմանը, քանի որ չի կարող ապահովել աշխատանքի տեղավորման երաշխիքներ՝ պայմանավորված գործատուների կողմից համապատասխան պատրաստակամության բացակայությամբ:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջում հաշվետվողականության ներքին գործընթացները ձևավորված են և ապահովում են կառավարման մակարդակներում տեղեկատվության փոխանցումը և վերահսկողությունը: Սա հնարավորություն է տալիս կազմակերպել հաստատության գործունեությունը և պահպանել կառավարման գործընթացների շարունակականությունը:

Միևնույն ժամանակ, հաշվետվողականության գործընթացների բովանդակությունը դեռևս լիարժեք չի աջակցում կառավարման արդյունավետությանը: Հաշվետվությունների վերլուծական բաղադրիչի և միասնական մոտեցման բացակայությունը սահմանափակում է դրանց կիրառելիությունը ռազմավարական ծրագրի իրականացման գնահատման և կառավարման որոշումների հիմնավորման տեսանկյունից:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հասարակության հետ հաղորդակցությունն ու հաշվետվողականությունը ներկայում ունեն սահմանափակ բնույթ և դեռևս չեն ձևավորվել որպես համակարգված գործընթաց: Տեղեկատվության հրապարակման և շահակիցների հետ հաղորդակցության հնարավորությունների ընդլայնումը կարող է նպաստել հաստատության գործունեության ավելի բարձր թափանցիկության ապահովմանը և հասարակության ավելի լայն ներգրավմանը:

Հասարակության հետ հետադարձ կապի հստակ մեխանիզմների բացակայությունը նույնպես սահմանափակում է շահակիցների կարծիքների և ակնկալիքների արդյունավետ հավաքագրումը: Պաշտոնական կայքի ներդրումը, սոցիալական հարթակներում հրապարակումների ավելի պարբերական իրականացումը կարող են մեծապես նպաստել հաստատության մասին իրազեկվածության բարձրացմանը, նոր համագործակցությունների հաստատմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջի հասարակական պատասխանատվության գործառույթները կարող են առավել արդյունավետ իրացվել՝ ուղղելով դրանք դեպի համայնքի կարիքները: Տարածաշրջանի առանձնահատկությունները հաշվի առնելով՝ նպատակահարմար է զարգացնել դպրոցների, համայնքային կառույցների և տեղական գործատուների հետ համագործակցությունը՝ կազմակերպելով մասնագիտական ուղղվածության միջոցառումներ և իրազեկման նախաձեռնություններ: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների ներգրավումը համայնքային գործունեության մեջ կարող է դառնալ հասարակական պատասխանատվության կարևոր բաղադրիչ: Ուսանողների մասնակցությամբ իրականացվող գործնական նախաձեռնությունները կարող են միաժամանակ նպաստել նրանց մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը և համայնքի կարիքների բավարարմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում ներկայացվող հաշվետվությունները չունեն վերլուծական բնույթ և չեն արտացոլում ռազմավարական ծրագրով սահմանված նպատակների իրականացման արդյունքները, հասարակության առջև հաշվետվողականությունը և հետադարձ կապի ապահովումը չունեն համակարգված մեխանիզմներ, քոլեջը չունի պաշտոնական կայքէջ գործընթացների թափանցիկության ապահովման համար, ներդրված չեն հասարակությանը գիտելիքների, արժեքների փոխանցման մեխանիզմներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 8-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 8-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր

Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից և փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ արտաքին կապերը և միջազգայնացումը քուլեջի կողմից որպես ռազմավարական առաջնահերթություն չեն դիտարկվում, ինչպես նաև արտաքին կապերի զարգացումը և նոր համագործակցությունների հաստատումը ներառված չէ 2022-2027թթ. ՌԾ-ում:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ արտաքին կապերի զարգացման ուղղությամբ գործառույթներն իրականացնում է քուլեջի տնօրենը, այլ պատասխանատուներ առանձնացված չեն:

Քուլեջը պրակտիկայի շրջանակներում համագործակցում է տեղական շուրջ 8 գործընկերների հետ: Վերջին երեք տարիներին ուսանողների պրակտիկաների կազմակերպման նպատակով կնքված պայմանագրերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ քուլեջի կրթական ծրագրերի շրջանակում նախաձեռնողական և արտադրական պրակտիկաները կազմակերպվում են հետևյալ կազմակերպություններում.

- «Լաբորատոր հետազոտություններ և չափումներ» մասնագիտություն՝ «Աստղ» կաթնամթերքի արտադրության սպառողական կոպերատիվ, «Բարվա» ինովացիոն կենտրոն:
- «Կարի արտադրության տեխնոլոգիա» մասնագիտություն՝ «Հրշեջ Թոռնիկ» ՍՊԸ, «Անուշ Մխիթարյան Կոլլայի» Ա/Զ:
- «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտություն՝ «Տելեկոմ Արմենիա» ԲԲԸ-ի Թալինի տեղամաս, «Բարվա» ինովացիոն կենտրոն:
- «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ» մասնագիտություն՝ «Բարվա» ինովացիոն կենտրոն:
- «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում» մասնագիտություն՝ «Ա/Զ Ղազար Սարգսյան», «Թալին ԱՏՃ» ՓԲԸ:

Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողները հնարավորություն ունեն մասնակցելու համայցերի և ծանաթանալու տեխնիկայի անվտանգության կանոններին:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ պրակտիկայի վայրերը լիովին չեն ապահովում կրթական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան մասնագիտական միջավայր: Պրակտիկաների ընթացքում ուսանողների ներգրավվածությունը սահմանափակ է, քանի որ պրակտիկայի բազաներում կազմակերպությունները ոչ միշտ են կարողանում ապահովել ուսանողների մասնագիտական գործունեության լիարժեք իրականացում և անհրաժեշտ փորձառության ձեռքբերում, ինչի արդյունքում ուսանողների ներգրավվածությունը որոշ դեպքերում սահմանափակվում է: Հարկ է նշել, որ վերջին տարիներին քուլեջը չի իրականացրել պրակտիկաների բազաների վերանայում, լիովին

տեղեկացված չէ աշխատաշուկայում նոր գործատուների առկայությունից, չի հետևում տեղի ունեցող փոփոխություններին, չունի նոր համագործակցություններ՝ այդ թվում փոքր կազմակերպությունների հետ, ինչը կարող էր էականորեն ընդլայնել և բարելավել պրակտիկայի կազմակերպման հնարավորությունները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ 2021թ.-ին Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության (ՀԳՀՄ) և ՀՀ տարածաշրջանային 12 պետական քոլեջների, այդ թվում ԱՏՊԲ-ի, միջև կնքվել է համագործակցության հուշագիր, ըստ որի կողմերը համաձայնվել են իրենց ջանքերը գործադրել՝ ուղղված Հայաստանի աշխատուժի զարգացմանը՝ նպատակ ունենալով կրճատելու կրթության և աշխատաշուկայի միջև առկա ասիմետրիան, սակայն այս ուղղությամբ ձեռնարկված քայլեր առկա չեն:

2023թ.-ին Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատության հայաստանյան գրասենյակը («ԱՅ ԷՖ Ի ԷՍ-ի հայաստանյան մասնաճյուղ») և քոլեջը կնքել են Փոխըմբռնման հուշագիր, ըստ որի դասախոսները և ուսանողները մասնակցել են «Ներգրավված քաղաքացի» քաղաքացիական կրթության դասընթացին: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի կարիերայի պատասխանատուն վերապատրաստվել է և համապատասխան դասընթացն անցկացրել է քոլեջում: Այլ համագործակցության հուշագրեր քոլեջում առկա չեն: Քոլեջը համակարգված քայլեր չի իրականացնում նաև գործատուների հետ ռեսուրսների համատեղ օգտագործման, դասավանդման գործընթացում գործատու-դասախոսների ներգրավման ուղղությամբ:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը չունի նաև որոշակի փորձառություն միջազգայնացման ուղղությամբ, ինչպես նաև միջազգային ծրագրերում ներգրավվելու ուղղությամբ դեռևս աշխատանքներ չի նախաձեռնել:

Քոլեջը չի իրականացրել օտար լեզուներին տիրապետող դասախոսների, վարչական աշխատողների և ուսանողների թվի հաշվառում և վերլուծություն, ինչի հետևանքով բացակայում են համապատասխան տվյալներ և ցուցանիշներ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը չի իրականացրել լրացուցիչ ներքին վերապատրաստումներ՝ օտար լեզվի իմացության մակարդակը բարձրացնելու ուղղությամբ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ներքին շահակիցները օտար լեզվի իմացության բացը խոչընդոտ են համարում միջազգային ծրագրերի մասնակցության, օտար լեզվով մասնագիտական գրականությունից օգտվելու, ինչպես նաև դասախոսական կազմի՝ օտար լեզվով իրականացվող վերապատրաստումներին և մասնագիտական զարգացման ծրագրերին ներգրավվելու տեսանկյունից:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբն արձանագրում է, որ քոլեջում արտաքին կապերի զարգացումը դեռևս չի ձևավորվել որպես հաստատության կառավարման և զարգացման ռազմավարական ուղղություն: Արտաքին համագործակցության գործընթացներն իրականացվում են հիմնականում առանձին նախաձեռնությունների մակարդակով և չունեն համակարգված պլանավորում, ինչը սահմանափակում է համագործակցության հնարավորությունների արդյունավետ օգտագործումը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ գործընկեր կազմակերպությունների շրջանակը և համագործակցության ձևաչափերը դեռևս ամբողջությամբ չեն ապահովում ուսանողների մասնագիտական կարողությունների լիարժեք ձևավորման համար անհրաժեշտ գործնական միջավայր: Պրակտիկայի կազմակերպման հնարավորությունների ընդլայնումը, պատասխանատվության շրջանակի հստակեցումը և գործընկեր կազմակերպությունների շրջանակի պարբերական վերանայումը կարող են նպաստել ուսանողների գործնական փորձառության առավել բազմազան և արդյունավետ կազմակերպմանը:

Միջազգային համագործակցության ուղղությամբ նախաձեռնությունների իրականացումը կարող է նպաստել միջազգային փորձի ներգրավմանը, համանման կրթական ծրագրերի հետ համեմատական վերլուծության իրականացմանը և լավագույն փորձի տեղայնացմանը քոլեջում:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև օտար լեզուների իմացության մակարդակը՝ որպես միջազգայնացման կարևոր նախապայման: Լեզվական կարողությունների զարգացմանն ուղղված համակարգված աշխատանքների իրականացումը կարող է էականորեն նպաստել դասախոսների և ուսանողների միջազգային ծրագրերին մասնակցության հնարավորությունների ընդլայնմանը, ինչպես նաև մասնագիտական գրականության հասանելիության ապահովմանը դասախոսների և ուսանողների համար:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջը չունի տարածաշրջանի գործատուների հետ համակարգված և պարբերական կապեր, գործատուների կարիքների վերհանման հիմքով նոր համագործակցություններ կրթական ծրագրերի մասով չեն հաստատվում, գործատուների հետ ռեսուրսների համատեղ կիրառման դեպքերը սահմանափակ են, պրակտիկ ոլորտից դասավանդողների ներգրավման դեպքեր առկա չեն, քոլեջի ունեցած կապերը չեն նպաստում կրթական ծրագրերի շրջանակում լավագույն փորձի վերհանմանն ու քոլեջում տարածմանը, քոլեջը չի իրականացնում դասավանդողների և ուսանողների՝ օտար լեզվի իմացության մակարդակի բարձրացման միջոցառումներ՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 9-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 9-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր

Փորձագիտական այցից և փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որակի մշակույթի ձևավորման և գործընթացների կանոնակարգման նպատակով քոլեջը փորձել է ձևավորել համապատասխան փաստաթղթային բազա դեռևս 2018թ.-ից, մասնավորապես մշակվել են «Որակի ներքին ապահովման կանոնակարգ» և «Որակի ներքին ապահովման քաղաքականություն» փաստաթղթերը: Այսուհանդերձ, մինչև 2025-2026 ուսումնական տարին քոլեջը որակի ներքին ապահովման պատասխանատուի համալրված հաստիք չի ունեցել, ինչի արդյունքում համակարգված աշխատանքներ չեն իրականացվել, իսկ մշակված փաստաթղթերը չեն գործարկվել: Փաստացի, որակի ապահովման համակարգի ներդրման աշխատանքները սկսվել են 2025թ.-ից, իսկ սեպտեմբերից համալրվել է որակի ապահովման պատասխանատուի հաստիքը՝ 0.5 դրույքով:

Համաձայն «Որակի ներքին ապահովման կանոնակարգի» (2018թ.)՝ քոլեջում պետք է գործի որակի ներքին ապահովման կենտրոն, որը կազմված է դեկավարից, աշխատանքային և ուսանողական խմբերից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ կանոնակարգը որակի ապահովման պատասխանատուի ներգրավումից հետո նույնպես չի գործարկվել, չկան ձևավորված աշխատանքային և ուսանողական խմբեր, փաստացի աշխատանքներն իրականացվում են միանձնյա՝ որակի ապահովման պատասխանատուի կողմից:

Փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքում պարզ դարձավ, որ Որակի ներքին ապահովման քաղաքականության նպատակն է սահմանել քոլեջում կրթության որակի ապահովման հիմնարար սկզբունքները, մոտեցումները և ուղղությունները, սակայն վերջինս իր բովանդակությամբ լիարժեքորեն չի անդրադառնում բոլոր ուղղություններով ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանմանը և դեռևս գործնական կիրառություն չունի: Որակի ապահովման ընթացակարգերը հիմնականում դեռևս ձևավորված չեն կամ գտնվում են մշակման փուլում:

Քոլեջի որակի ապահովման պատասխանատուի տարեկան աշխատանքային պլանի համաձայն՝ գործողությունների իրականացումը նախատեսվում է սկսել 2025-2026 ուստարվա երկրորդ կիսամյակից:

Համաձայն «Հարցումների անցկացման կանոնակարգի» (2018թ.)՝ հարցումների կազմակերպումն ու վերլուծությունն իրականացվում է «Որակի ներքին ապահովման կենտրոնի» կողմից: Փորձագիտական այցի և ներկայացված փաստաթղթերի ուսումնասիրության արդյունքում պարզ դարձավ, որ կանոնակարգի հստատումից մինչ օրս քոլեջի կարիերայի պատասխանատուի կողմից իրականացվել է ընդամենը երկու հարցում՝ առաջին կուրսի ուսանողների շրջանում 2025թ.-ի սեպտեմբերին և քոլեջի ու դասավանդող դասախոսների կարիքների գնահատման ուղղությամբ 2025թ.-ի մայիսին, իսկ ՈԱ պատասխանատուի կողմից հարցումներ դեռևս չեն իրականացվել: Հարկ է նշել, որ քոլեջում դեռևս չի վերլուծվել անցկացված հարցումների արդյունավետությունը, իրականացված հարցումների հիմքով բարելավման դեպքեր ևս արձանագրված չեն: Միաժամանակ, այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջը դեռևս չունի հստակ ձևավորված ՈԱ գործիքակազմ կարիքների վերհանման և վերլուծության նպատակով:

Անդրադառնալով քոլեջի ներկայացրած ինքնավերլուծությանը՝ որակի արտաքին գնահատման գործընթացների իրականացման համար, կարելի է նշել, որ փաստաթուղթն ունի նկարագրական բնույթ, ինքնավերլուծությունում հիմնականում չեն ներկայացվել անհրաժեշտ փաստաթղթային հիմքերը, տեղեկատվությունը ոչ միշտ է համապատասխանում չափանիշների և չափորոշիչների պահանջներին, ինչպես նաև ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքներն ամբողջությամբ արտացոլված չեն ինքնավերլուծությունում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ վերոնշյալ խնդիրները պայմանավորված են եղել քոլեջի փորձառության պակասով: Ինքնավերլուծության գործընթացը կազմակերպել և համակարգել են ՈԱ պատասխանատուն և կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն, ներքին և արտաքին շահակիցների ներգրավվածությունն ապահովված չի եղել, այսպես օրինակ 4-րդ չափանիշի վերլուծության համար չեն ներգրավվել ուսանողական խորհրդի անդամները կամ այլ ուսանողներ: Կազմված ինքնանավերլուծությունը չի ներկայացվել շահակիցների ամբողջական շրջանակին, այլ տարածվել է հիմնականում աշխատանքային խմբի և վարչական աշխատակիցների շրջանում:

Փորձագիտական այցի ընթացքում պարզ դարձավ, որ քոլեջի որակի ապահովման ներքին համակարգը լիարժեքորեն չի ապահովում գործունեության թափանցիկությունը: Մասնավորապես, ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ քոլեջը չունի պաշտոնական կայքէջ և քոլեջի մասին որոշակի տեղեկություններ տեղադրվում են ֆեյսբուքյան էջում, իսկ դասախոսներն ու ուսանողները տեղեկացված չեն իրականացված հարցումների արդյունքներից:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում որակի ապահովման համակարգի ձևավորման համար առկա են որոշակի նախնական քայլեր՝ մասնավորապես մշակված քաղաքականության և կանոնակարգային փաստաթղթերի տեսքով: Սակայն դրանց գործնական կիրառությունը դեռևս չի ձևավորվել, ինչի արդյունքում որակի ապահովման համակարգը չի գործում որպես հաստատության կառավարման և բարելավման գործընթացների հիմնական գործիք:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ որակի ապահովման համակարգի գործառնությունների սահմանափակ կիրառումը չի ապահովում հաստատության գործունեության տարբեր ուղղությունների վերաբերյալ տվյալների համակարգված հավաքագրում և վերլուծություն: Արդյունքում կառավարչական որոշումների ընդունումը հիմնականում չի հիմնվում համադրված տվյալների և վերլուծությունների վրա, ինչը սահմանափակում է խնդիրների պատճառահետևանքային բացահայտումը և դրանց լուծման նպատակային պլանավորումը: Համակարգված գործիքակազմի և ընթացակարգերի ձևավորումը կարող է նպաստել հաստատության գործունեության տարբեր ուղղություններով տվյալների պարբերական հավաքագրմանը, դրանց վերլուծությանը և այդ հիմքով բարելավման գործողությունների պլանավորմանը:

Փորձագիտական խումբը նաև արձանագրում է, որ շահակիցների ներգրավվածությունը որակի ապահովման գործընթացներում դեռևս սահմանափակ է:

Ներքին և արտաքին շահակիցների ավելի լայն մասնակցությունը կարող է նպաստել կարիքների առավել ամբողջական վերհանմանը և կրթական գործընթացների զարգացման ուղղությունների հստակեցմանը: Շահակիցների ներգրավմամբ իրականացվող ինքնավերլուծությունը և գնահատման գործընթացները կարող են վերածվել հաստատության զարգացման կարևոր գործիքի:

Բացի այդ, որակի ապահովման համակարգը դեռևս ամբողջությամբ չի նպաստում գործունեության թափանցիկության բարձրացմանը: Տեղեկատվության տարածման, արդյունքների ներկայացման և հետադարձ կապի ապահովման մեխանիզմների զարգացումը կարող է նպաստել հաստատության ներսում որակի մշակույթի ձևավորմանը և գործընթացներում շահակիցների ավելի ակտիվ մասնակցությանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ քոլեջում որակի ապահովման ներքին համակարգը դեռևս ամբողջությամբ ձևավորված և գործարկված չէ, որակի ապահովման քաղաքականությամբ և կանոնակարգերով նախատեսված մեխանիզմները չեն կիրառվում գործնականում, շահակիցների ներգրավմամբ տվյալների հավաքագրման և վերլուծության համակարգված գործընթացներ չեն իրականացվում, իսկ իրականացված հարցումների և ինքնավերլուծության արդյունքները չեն օգտագործվում բարելավման գործողությունների պլանավորման համար՝ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում չափանիշ 10-ի պահանջները:

Եզրակացություն: Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատվում է **անբավարար:**

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

<i>ՉԱՓԱՆԻՇ</i>	<i>ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ</i>
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Չի բավարարում
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Բավարարում է
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Չի բավարարում
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Չի բավարարում
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

 Ասյա Միմոնյան
 Փորձագիտական խմբի ղեկավար

22-ը մայիսի, 2026 թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

Ասյա Միմոնյան՝ 2013թ-ին ավարտել է Գյումրու պետական մանկավարժական ինստիտուտի «ֆիզիկական կուլտուրա և սպորտ» մասնագիտության մագիստրոսական ծրագիրը: 2017թ.-ին ավարտել է ՇՊՀ «Դասավանդման և դաստիարակության մեթոդիկա (ֆիզիկական կուլտուրա)» մասնագիտության ասպիրանտուրան: Մանկավարժական գիտությունների թեկնածու է: 2005- 2007թթ. աշխատել է «Գյումրու մարմնամարզիկ» ՓԲԸում՝ որպես գեղարվեստական մարմնամարզության մարզիչ, 2007-ից աշխատում է Գյումրու մարզական բարձրագույն վարպետության դպրոցում, որպես մարզիչմանկավարժ, 2013-ից մինչ օրս աշխատում է Շիրակի պետական համալսարանում՝ ներկայումս Սպորտի և արվեստի ամբիոնի ասիստենտ է: 2017 թվականից հանդիսանում է գեղարվեստական մարմնամարզության անհատական և խմբակային ձևերի միջազգային կարգի մրցավար: 2021թ-ից անդամակցում է ՀՀ մարմնամարզության ֆեդերացիայի գեղարվեստական մարմնամարզության մրցավարական խորհրդին: Հրատարակել է 13 գիտական հոդվածներ հանրապետական և միջազգային նշանակության պարբերականներում: 2004թ. -ին ստացել է ՀՀ գեղարվեստական մարմնամարզության սպորտի վարպետի կոչում: Գեղարվեստական մարմնամարզության հանրապետական և միջազգային առաջնությունների բազմակի հաղթող և մրցանակակիր է: 2008թ. Աշխարհի գավաթի, 2010թ. Աշխարհի առաջնության և 2012թ. Աշխարհի ակումբային առաջնության մասնակից է: 2013թ. -ին Մագիստրոսի կրթական ծրագրով ճանաչվել է հանրապետական «Լավագույն ուսանող» մրցույթի մրցանակակիր (սպորտի ոլորտում): 2015թ. ստացել է «Պատվոգիր» ՀԱՕԿ-ի կողմից՝ ֆիզկուլտուրայի և սպորտի բնագավառում ունեցած մեծ ավանդի, գեղարվեստական մարմնամարզությունը և օլիմպիական գաղափարախոսությունը մասսայականացնելու համար:

Օլեգ Գևորգյան՝ 2007 թ. ավարտել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (ՀՊՃՀ) Էլեկտրատեխնիկական ֆակուլտետի «Էլեկտրական տրանսպորտ» ծրագիրը՝ ստանալով դիպլոմավորված ճարտարագետի որակավորում: 2012 թ. դարձել է տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, 2015թ.՝ դոցենտ: 2007–2010 թթ. եղել է ՀՊՃՀ Կիբեռնետիկայի դեպարտամենտի կրտսեր գիտաշխատող, իսկ 2010–201 5թթ. աշխատել է «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ-ում: 2015–2022 թթ. զբաղեցրել է տարբեր պաշտոններ ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովում՝ ներառյալ առաջատար և գլխավոր մասնագետի պաշտոնները: 2016–2022 թթ. եղել է ՀԱՊՀ «Էլեկտրոնային տեխնիկա» ամբիոնի դոցենտ, իսկ 2022 թ.-ից մինչ օրս՝ «Էլեկտրոնիկա, կեսաբժշկանակ և չափիչ համակարգեր» ամբիոնի դոցենտ: Նույն թվականից նաև աշխատում է որպես ՀԱՊՀ Տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի Գիտական, գիտատեխնոլոգիական համագործակցության և արտաքին կապերի գծով տնօրենի տեղակալ:

Գայանե Համբարձումյան՝ 2010 թ. ավարտել է Խաչատուր Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանի «Մաթեմատիկա» մասնագիտության բակալավրիատը, 2012 թ.՝ մագիստրատուրան: 2010 թ.-ից մինչ օրս աշխատում է Էջմիածնի Վարդգես Համազասպյանի անվան պետական քոլեջում՝ մաթեմատիկայի դասախոս: 2014-2016 թթ. եղել է Աղավնատան Ղուկաս Աբգարյանի անվան միջնակարգ դպրոցի համակարգչային

օպերատոր: 2014-2023 թթ. հանդիսացել է Էջմիածնի Վարդգես Համազասպյանի անվան պետական քոլեջի «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ամբիոնի վարիչը: 2023-2025 թթ. աշխատել է նույն քոլեջի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի պաշտոնում: 2023թ.-ին մասնակցել է ուսուցիչների սեփական նախաձեռնությամբ (կամավոր) ատեստավորմանը և գրանցել բարձր արդյունք: 2025թ. մարտի 10-ից մինչև 2025թ. մայիսի 10-ը մասնակցել է «Հույս և Ապագա» երեխաների աջակցության և զարգացման բարեգործական հասարակական կազմակերպության կողմից կազմակերպված հանրակրթական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունք (հավաստագիր) ստանալու վերապատրաստման դասընթացին և ստացել է հանրակրթական ուսումնական հաստատության ղեկավարման իրավունք (հավաստագիր):

Անի Շահբազյան՝ 2023 թվականից սովորում է Երևանի թեթև արդյունաբերության պետական քոլեջի «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտությամբ: Մասնակցել է ՈԱԱԿ «Ուսանողության ձայն» նախագծի ուսանող-փորձագետների պատրաստման դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

22.12.2025-24.12.2025

N.	22.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում տնօրենի հետ	10:00	10:50	50 րոպե
2.	Հանդիպում ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրենի հետ	11:00	11:50	50 րոպե
3.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած խմբի անդամների հետ	12:00	12:40	40 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	12:50	13:50	60 րոպե
5.	Ռեսուրսների դիտարկում	14:00	15:30	90 րոպե
6.	Հանդիպում կառավարման խորհրդի անդամների հետ	15:40	16:30	50 րոպե
7.	Հանդիպում գործատուների հետ	16:40	17:40	60 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:50	18:40	50 րոպե

N.	23.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում դասախոսական կազմի (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	10:00	11:00	60 րոպե
2.	Դասալսումներ	11:10	12:20	70 րոպե
3.	Հանդիպում ուսանողների հետ (10-12 ներկայացուցիչ)	12:30	13:10	40 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:20	14:20	60 րոպե
5.	Զուգահեռ հանդիպում «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական սպասարկում» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	14:30 15:20 50 րոպե

6.	Հանդիպում «Հաշվողական տեխնիկայի միջոցների և համակարգչային ցանցերի տեխնիկական սպասարկում», «Ճանապարհաշինարարական և բարելավման աշխատանքների տեխնիկական ապահովում», «Էլեկտրական մեքենաներ և ապարատներ» մասնագիտությունների կրթական ծրագրերի պատասխանատուների և դասախոսների հետ	15:30	16:30	60 րոպե
7.	Հանդիպում շրջանավարտների հետ	16:40	17:40	60 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:50	19:50	120 րոպե

N.	24.12.2025 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում ստորաբաժանումների ղեկավարների (Ուսումնական մասի վարիչ, պրակտիկայի վարիչ, կարիերայի պատասխանատու, տնտեսվար, արխիվավար, գրադարանավար, բուժքույր, գլխավոր հաշվապահ, քաղաքաշտպանության շտաբի պետ, ՄՌԿ և ընդհանուր բաժին) հետ	10:00	11:00	60 րոպե
2.	Հանդիպում Որակի ապահովման պատասխանատուի հետ	11:10	12:00	50 րոպե
3.	Բաց հանդիպում	12:10	12:50	40 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Հանդիպում Ուսանողական խորհրդի անդամների հետ	14:10	14:50	40 րոպե
6.	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	15:00	16:00	60 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	16:10	17:30	80 րոպե
8.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	17:40	18:00	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

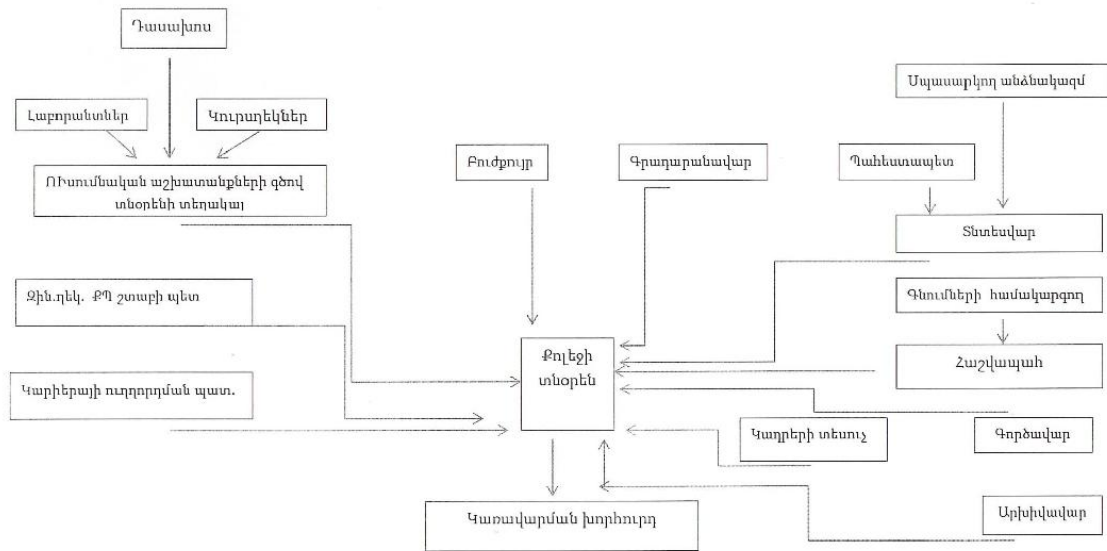
N	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
1.	ՌԾ-ի պլան-ժամանակացույց	1
2.	Շրջանավարտների զբաղվածության ցուցանիշներ	1
3.	Տնօրենի աշխատանքային պլաններ /վերջին հինգ տարիների/	2
4.	Տնօրենի տարեկան հաշվետվություններ /վերջին հինգ տարիների/	2
5.	Բոլոր ստորաբաժանումների աշխատանքային պլաններ /վերջին հինգ տարիների/	2
6.	Բոլոր ստորաբաժանումների հաշվետվություններ /վերջին հինգ տարիների/	2
7.	Կառավարման խորհրդի աշխատակարգ, ԿԽ նիստերի արձանագրություններ /վերջին տարիների/	2
8.	Մանկավարժական խորհուրդի աշխատակարգ և նիստերի արձանագրություններ /վերջին տարիների/	2
9.	Մեթոդիկավորումների նիստերի արձանագրություններ	2
10.	Աշխատաշուկայի պահանջների ուսումնասիրության տվյալներ	3
11.	Դասախոսների փաթեթներ /ընտրված երեք ՄԿԾ-ներում դասավանդող/	3
12.	Ուսումնական պլաններ և Մոդուլայի ուսումնական ծրագրեր բոլոր դասընթացների համար	3
13.	Փոփոխված առարկայական ծրագրեր	3
14.	Ծրագրերի արդյունավետության գնահատման հիմքեր, վերլուծություններ	3
15.	Գնահատման թերթիկներ, քննական տոմսեր, ՊԱԱ հարցատոմսեր	3
16.	Ռեֆերատներ, կուրսային աշխատանքներ, բոլոր կրթական ծրագրերից/	3
17.	Առաջադրանքների օրինակներ /ընտրված երեք ՄԿԾ-ներից/	3
18.	Ցանկ ըստ կրթական ծրագրերի և պրակտիկաների վայրերի	3
19.	Պրակտիկայի ծրագրեր /ընտրված երեք ՄԿԾ-ներից/	3
20.	Պրակտիկայի լրացված օրագրեր /ընտրված երեք ՄԿԾ-ներից/	3
21.	Կարիերայի կենտրոնի կողմից իրականացված հարցումներ /վերջին տարիների/	4
22.	Կարիերայի կենտրոնի միջոցառումների պլան	4
23.	Կուրսդեկների աշխատանքային պլաններ, ժամանակացույցեր	4
24.	Կարիերայի պատասխանատուի պլան	4
25.	Հետազոտական աշխատանքների օրինակներ /վերջին տարիների/	4
26.	Դասախոսի պաշտոնի նկարագիր	5
27.	Վերապատրաստված դասախոսների ցանկ /վերջին հինգ տարիների համար/	5
28.	Դասախոսական կազմի ցանկ /2025թ. դրությամբ/	5
29.	Դասալսումների ձևաչափ	5
30.	Դասալսումների արձանագրություններ	5

31.	Դասախոսական կազմի շրջանում իրականացված հարցումների արդյունքների վերլուծություններ /վերջին տարիների/	5
32.	Ատեստավորման մասնակցած դասախոսների ցանկ	5
33.	Ուսանողների կողմից դասախոսական անձնակազմի գնահատման արդյունքներ /վերջին տարիների/	5
34.	Գործող կրթական ծրագրերի լրացված դիպլոմների նմուշներ	5
35.	Դասախոսական կազմի կողմից կատարված հետազոտական աշխատանքներ /վերջին տարիների/	6
36.	Դասախոսների կողմից տպագրված մեթոդական ձեռնարկներ	6
37.	Կարիքների վերհանման նպատակով իրականացված հարցումների արդյունքների վերլուծություն	7
38.	Ուսանողների կարիքների վերհանման քաղաքականություն	7
39.	Համագործակցությունների պայմանագրեր/ հուշագրեր՝ ըստ կրթական ծրագրերի	8
40.	Կարճաժամկետ դասընթացների պլաններ	8
41.	Որակի ապահովման պլան	10
42.	Որակի ապահովման համակարգի կողմից հավաքած տվյալներ և վերլուծություններ	10
43.	Որակի ապահովման հաշվետվություններ /վերջին տարիների/	10
44.	Որակի ապահովման քաղաքականություն	10
45.	Իրականացվող բոլոր հարցումների ցանկը /վերջին երեք տարիների/	10
46.	Հարցումների արդյունքների վերլուծություններ /վերջին երեք տարիների/	10
47.	ՈԱ հարցումների պլան-ժամանակացույց	10
48.	ՈԱ համակարգի կողմից մշակված հարցաթերթիկների նմուշներ	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ,
2. Լաբորատորիաներ,
3. Կաբինետներ,
4. Գրադարան,
5. Բուժկետ,
6. Մարզասրահ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ԱՏՊՔ- Արագածոտնի տարածաշրջանային պետական քոլեջ

ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարություն- Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

ՄԿԾ- մասնագիտության կրթական ծրագիր

ՄԿՈՒԶԱԿ- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման զարգացման ազգային կենտրոն

ՊՈԱԿ- Պետական ոչ առևտրային կենտրոն

ՊԻԳԲ շրջափուլ- պլանավորում-իրականացում-գնահատում-բարելավում շրջափուլ

ՌԾ- ռազմավարական ծրագիր

ՈԱԱԿ- Մանագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն

ՈԱ- որակի ապահովում

ՈԱՇ- որակավորումների ազգային շրջանակ

ՄՈՒՀ- մասնագիտական ուսումնական հաստատություն

ՄԿՈՒ հաստատություն- Մասնագիտական կրթության և ուսուցման հաստատություն

ՌԻԽ- ուսանողական խորհուրդ